50. yılında Doktor Hikmet Kıvılcımlı ve Devrimin Güncelliği

Davranış ve düşünce önderi, sadece dünün değil, bugünün ve yarının devrimcisi Doktor Hikmet Kıvılcımlı'yı ölümünün 50. yıl dönümünde anıyoruz

toplumsal özgürlük

facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartisi twitter.com/toplumsalozgur 2 TL / Ekim 2021

Milyonları süpüremezsiniz!

Juliana Gözen

Belki de Türkiye tarihinde devlet hiç bu kadar sınıfsal pozisyonunu belli etmemişti. Geçmişte utana sıkıla, birtakım uygulamalarla gizleyerek aldıkları sermaye korumacılığı pozisyonunu artık hiç çekinmeden bağıra çağıra alıyorlar.
Evet, Tekirdağ Valiliği önünde sorunlarını dile getirmek isteyen Bel Karper ve Adkotürk işçilerinin, "Süpürün!" talimatıyla kolluk kuvvetleri tarafından darp edilerek gözaltına alınmalarından bahsediyoruz.

(...) *Devamı 6. sayfada*

Ekoloji mücadelesinde yeni dönem

Utku Şahin

Türkiye siyasetinde mücadele dinamikleri ve pratikleri zaman zaman ivme kazanıp sonrasında durağan pozisyona geçebiliyor. Son aylarda ise ekoloji hareketinin inisiyatif alanının genişlediğini görüyoruz. Yerel güçler başarılı meşru mücadele yöntemlerini geliştirerek çeşitli kazanımlar elde ediyor. Kadınların ön saflarda direnişi sırtlandığı Muğla İkizköy; inatçılığı, direngen karakteriyle umut ve güven veren İkizdere'li kadınların direnişi iyi örneklerden bazıları.

(...) *Devamı 10. sayfada*

Kara kışa teslim olmayacağız!

Ne var olan iktidar isteniyor ne de seçimle onların yerine gelmeyi uman restorasyoncuların birazcık "yumuşatılmış" sermaye düzeni. Halk kendi olasılığını arıyor. Oysa şimdi tam zamanı birlikte değiştirmenin. Demokratik bir cumhuriyet için, haydi!

Kara kış kapıda. İşçinin, emekçinin, yoksulun, evsizin "düşman"ı kış!
Kapitalizmin, halktan çalıp zenginin cebini şişiren bu kan emici düzenin, dünyanın üzerine serdiği kış ise yüzlerce yıldır bitmiyor.
İktidarın 20 yılda ülkeyi getirdiği yer çok net: Uçurumun kenarı!
Şimdi halkı çiğneyerek onun üzerinden karşıya geçmek istiyorlar.
Tek şansları faşist rejime bir an önce biçim vermek. Bu rejimi tahkim etmek için ellerinde baskı, şiddet ve yalandan başka hiçbir araç yok.
Yangınlar, seller, artan gıda fiyatları, faturalar, barınma sorunları, geçim dertleri, okul masrafları, gelmeyen ay sonları… Erdoğan'a göre tüm bunlar yalan! Bunların olduğunu iddia edenlerin hepsi terörist, ses çıkaran hain, yardım isteyenler ülkenin imajını zedeleyen ajanlar…
Söz konusu yolsuzluk, rant, talan, rüşvet, vergi affı olunca aynı iktidar sermayenin gözünün içine bakıyor. Halk için kılını kımıldatan yok. Yangınlarda gördük bunu. Sellerde yine gördük. Faydaları kendileri ve ortaklarına. Halka kalan ise ara ara kafalarına fırlatılan çaylar!
İşte tek gerçek bu. Bütün bu krizlere karşı üretebilecekleri bir cevap yok, buna niyetleri de yok. Niyetleri olsa kapasiteleri yok. Zaten tam da bu kriz ortamında zenginliklerine zenginlik katıyorlar. Nasıl mı? Bizlerden çalarak elbette!

Bunca yokluğun içinde halk var

Kaç kış daha dişimizi sıkacağız? Kaç kış daha "ha geçti ha geçecek" diye bekleyeceğiz? Yetmedi mi bizi soyup soğana çevirdikleri, üstümüzden zenginleştikleri.
Yetti! Sabredecek derman, şükredecek hal kalmadı.
Halk artık kanmıyor yalanlara, vaatlere. Gerçekler ortada: Barınamayanlar var. İşsizlik var. Açlık var. Yoksulluktan intihar edenler var.
Bu gerçeklerin bir özelliği daha var.
Oldukları yerde durmuyor, büyüyor ve büyüdükçe kendileri gibi gerçeklerle buluşuyorlar.
İşçiler, emekçiler, kadınlar, barınamayan, kayyum istemeyen gençler, liseliler, LGBTİ+'lar…
Ne var olan iktidar isteniyor ne de seçimle onların yerine gelmeyi uman restorasyoncuların birazcık "yumuşatılmış" sermaye düzeni.
Halk kendi olasılığını arıyor.
Oysa şimdi tam zamanı birlikte değiştirmenin. Demokratik bir cumhuriyet için, haydi!

Diyanet işleri ve daha fazlası

Diyanet, örümcek ağı gibi **2** toplumu her yönden sararak hegemonya kurmaya çalışıyor.

Barınma sorunu büyüyor, mücadele yayılıyor

Niteliksiz barınma koşullarına mahkûm edilen **8** üniversiteliler bugün barınamaz hale geldi.

Yoksulluğun dayanılmaz güvencesizliği

Sen vergini var, gerisini sorma anlayışı ile yönetiliyor vergi cumhuriyeti. **12**

Kadın yoksulluğu derinleşiyor

Deniz Uslu

2021 yılını kapatmak üzereyiz ve son 18 ayımızı pandemi koşulları içerisinde geçirdik. Bir tarafta hayatımızı tehdit eden virüs, fiziksel mesafeler, bir tarafta virüs ile mücadele, yönetim krizleri, maske, aşı, güvensizlik…
"Tam kapanma" dediğimiz zamanda bile 26 milyon işçinin çalıştığı bir dönemi geçirdik. Mesafelerin önem arz etmeye başladığı zamanlarda çoğu işyeri "evden çalışma" yöntemine geçti.

(...) *Devamı 9. sayfada*

Meşruiyet krizi iktidarı marjinalleştiriyor

Halkın haklı ve meşru direnişini marjinalize etmeye çalışanlar kendileri marjinalleşiyorlar.

Perihan Koca

İktidar ve güç çoğu zaman birlikte anılagelen kavramlar olmuştur. Zira; iktidarın doğası gereği, iktidar ve güç arasında özel bir doğrusal ilişkisellik vardır. Güç, iktidara; iktidar da -sadece güce indirgenemeyecek olsa da- güce içkindir. Bugün, iktidarın ana ve hatta yegâne gücü elinde bulundurduğu çıplak devlet şiddetinde yatıyor. Çünkü, iktidarı iktidar yapan esas gücü, yani toplumsal rıza ve meşruiyeti artık sağlayamıyor. Toplumsal meşruiyeti olmayan ya da meşruiyeti sorgulanır hale gelen siyasal iktidarlar, iktidar olma özelliğini yitirmeye, iç kırılmalar, savrulmalar ve asabiyet kaybıyla yüklenmeye başlar ve de kaçılmaz sona doğru, yönetememe krizine doğru sürüklenirler. Bugün, yukarıdan aşağıya toplumun tüm nüvelerinde sadece cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi değil, topyekûn iktidarın mekanizmaları sorgulanır vaziyette. Öyle ki, yönetme kapasitesi iyiden iyiye daralan, kurumlarının etki gücü giderek körelen ve propaganda araçları işlevsizleşen iktidar koalisyonu; kökleri 2013 Haziran ayaklanmasına dayanan meşruiyet krizi derinleşerek güç kaybetmeye devam ediyor.

(...) *Devamı 2. sayfada*

POLİTİKA

Siyasi iktidar çıkmaz bir sokakta yol almaya çalışıyor. Halkın halkçı ve meşru direnişi güçleniyor.

Erken seçim "koşullarında" AKP'nin çıkmazları

Süreç 20 yıllık AKP döneminin çözümsüzlüğü ve çözülüşüne işaret ediyor. AKP'nin iktidarda kalma cebri ve hilesini yenmek, direnişçi halk güçlerinin politik ufku ve eylemlilikleriyle şekillenecektir.

Haydar Arıkuşu

Fiili bir seçim süreci yaşanıyor.
Alışılagelen Türkiye gerçekliği "Bahçeli'nin" ağzından "hukuki" olarak erken seçim sürecini çoktan başlatmalıydı.
Ancak İktidar bloku "erken seçim yok" diyor.
Oysa AKP- MHP iktidarının özellikle son 6 ayda yaptığı politik hamleler hiç de böyle söylemiyor.
Yeni çıkarılacak seçim yasası, ittifak görüşmeleri, muhalefeti dağıtma söylemleri, seçimin kritik partisi HDP'yi kapatma davası, sosyal medya yasa tasarısı, muhalefetin cumhurbaşkanı adayı spekülasyonlarının hepsi fiili bir seçim ortamına girildiğini gösteriyor.

AKP'nin durumu

Görünen o ki AKP oldukça zor durumda.
Çoklu kriz ortamında çözümsüzlüğün altında kalan AKP gerek pandemi sürecinde gerekse de Türkiye'de yaşanan yangın ve sel felaketlerini yönetememe hali ile daha bir savrulma ve çözülme ile yaşamakta.
Anketler Cumhur ittifakı ve AKP'nin oylarının düştüğünü gösteriyor.
Devlet krizinin ve iktidar içi klik çatışmalarının derinleşmesi; özellikle yerel seçimlerde yaşadıkları hezimet, onca baskıya rağmen halk güçlerinin direnişçi mücadelesi, AKP ve Erdoğan'ın giderek zayıfladığının temel göstergeleri.
Öyle ki; 2002'de kendisini iktidara taşıyan tüm koşullar bugün, çok daha vahim durumda.

AKP'nin sınırları

AKP'nin bu fiili seçim süreci içinde bin bir kılığa bürünen politik manevralarını görüyoruz. Halk güçlerinin direnişini baskılarla engellemeye, şiddet ortamı yaratarak sindirmeye; muhalif güçleri "devletçi muhalefet" çizgisinde tutmaya çalışıyorlar.
Erdoğan ve kurmayları, İYİP ve SP'yi yanlarına çekerek Millet İttifakını zayıflatmayı deniyorlar.
HDP'ye kapatma davası açıyor; oyları artırmak için iktidar ortağı MHP'den kurtulabilme hesapları bile yapıyorlar.
Şimdilerde bunlara bir de Diyanet işleri Başkanlığı'nı parlatarak toplumu laik-dindar saflaşmasında yönetme gayreti eklendi.
Atılan adımların hiçbirinin AKP'yi kurtarmaya yetmeyeceğini gösteren birçok neden var.
Türkiye'de yaşanan temel kriz dinamiklerinden bir başarı elde edemedikçe Erdoğan'ın politik manevraları işlevsiz kalacaktır.
Erdoğan ve partisi seçimlere bir savaşa hazırlanır gibi hazırlanıyor.
"Savaş gibi" olması sadece canhıraş çalışmalarında ya da çok yönlü politik taktiklerle hareket ettikleri anlamına gelmiyor. İktidarda kalmayı "cebren" sağlamaktan, bunun için devletin şiddet aygıtlarını kullanmaktan kaçınmayacağı "eğilimleri" de bunun göstergesi.
AKP toplumsal meşruiyetini kaybettikçe temel olarak iki yoldan kendini var etmekte. Birincisi; "hukuk" ve medya baskısı; ikincisi ise devletin aygıtlarını elinde bulundurma avantajıyla fiziki şiddet kullanma. Bu uğurda parti kapatma, seçimi provoke etme, şiddet kullanmaktan kaçınmayacağı görülmelidir.
Süreç 20 yıllık AKP döneminin çözümsüzlüğü ve çözülüşüne işaret ediyor. AKP'nin iktidarda kalma cebri ve hilesini yenmek, direnişçi halk güçlerinin politik ufku ve eylemlilikleriyle şekillenecektir.

Meşruiyet krizi iktidarı marjinalleştiriyor

Halkın haklı ve meşru direnişini marjinalize etmeye çalışanlar kendileri marjinalleşiyorlar.

Perihan Koca

(...) *1. sayfadan devam*

Meşruiyet krizi

Siyasi iktidar karanlıkta el yordamıyla ve ısrarla sürdürdüğü yön arayışını dört koldan saldırarak ilerletse de ufukta ışık görünmüyor.
Uzun zamandır çoklu krizler içerisinde bir şekilde ayakta kalmayı beceren ve varlığını sürdürme gücünü de esasen buradan alan iktidarın; epeydir en büyük başarısı, gündemi belirleme gücü idi. Ama o da artık ellerinden kayıp gitmekte.
Zira, kendisine karşı gösterilen direnci ve rejimin sürtünme noktalarını görmezden gelme olanakları artık kalmadı.
Milyonların yakıcı hakikati kitlelere ve sokağa taşınca, sorun siyaset gündeminin dışında tutulamıyor. Barınma gündemi buna önemli bir örnek.
Günlerdir, milyonların ana gündemi olan barınamama gerçekliği, aktif bir hak talebi ve direnişle sokaklara taşmaya, üniversiteli öğrencilerinin yurt sorunu kamuoyunda güçlü bir şekilde yankılanmaya başlayınca, parklarda nöbet tutan üniversitelilerin barınma direnişi, el mecbur Erdoğan ve iktidar sözcülerinin radarına da girmiş oldu.
Amma velakin iktidar şürekasının barınamayan öğrencilere; sözde öğrenci, terörist, marjinal demesinin kitleler nezdinde hiçbir meşruiyeti yok; dahası öğrencilerin taleplerini kendi gündelik yaşamında bizatihi yaşayan kitlelerde Erdoğan'ın makanının meşruiyeti her gün daha da sorgulanıyor. Halkın haklı ve meşru direnişini marjinalize etmeye çalışanlar kendileri marjinalleşiyorlar.
Önüne gelen sorunlara, o sorunun aslında olmadığını söyleyerek karşılık üretmeye çabalıyor, ama toplum nezdinde iktidarın sözünün hükmü çoktan yitmiş durumda.
Zira, iktidarın Aşil topuğu artık vücudunun her yerine yayılmış vaziyette.

Diyanet işleri ve daha fazlası

Diyanet, örümcek ağı gibi toplumu her yönden sararak iktidar koalisyonunu sıkıştıran toplumsal dinamikleri çözmeye ve toplum üzerinde dini bir hegemonya kurmaya çalışıyor.

Arzu Küçük

Diyanet İşleri Başkanlığı, iktidar koalisyonunun kurumsallaştırmaya çalıştığı faşist rejimde çok önemli bir rol üstlenmekte. 12,9 milyar TL gibi rekor bütçesiyle, artık meşruiyetini bütünüyle yitiren yeni rejimi ayakta tutacak meşru zemini ve toplumsal dönüşümü sağlamakla görevli. İktidar koalisyonu, 'Erdoğanist İslam' yorumunu Diyanet aracılığıyla tüm topluma dayatırken Diyanet'i de inşa etmeye çalıştığı yeni rejimin merkezine koyuyor. Yargıtay binasındaki adli yıl açılışından, MİT'in yeni hizmet binası açılışına kadar devletin tüm kurumları Ali Erbaş'ın dualarıyla açılıyor. Diyanet İşleri Başkanı'nın protokoldeki yerinin, Genelkurmay'ın önüne geçirilmesi de bu sürecin bir parçası. İnşa edilmeye çalışılan yeni rejimle birlikte kurulan yeni statüko sağlamlaştırılmaya çalışılıyor. Bu statükonun önemli bir parçası ise Diyanet.

Rıza üretme aracı

Diyanet, örümcek ağı gibi toplumu her yönden sararak iktidar koalisyonunu sıkıştıran toplumsal dinamikleri çözmeye ve toplum üzerinde dini bir hegemonya kurmaya çalışıyor. Bu amaçla; Kamu kreşleri bütçe yetersizliğinden kapanırken kuran kursları okul öncesi kurumlar haline getiriliyor. Eğitim sisteminin niteliksizleştirilmesiyle, ortaokuldan itibaren açılan imam hatiplerle, müfredatın bütünüyle bilimsellikten uzaklaştırılmasıyla yeni neslin inşa edilen rejime uygun şekilde yetiştirilmesi amaçlanıyor. 100 milyonu aşkın bütçeyle 81 ile yayılan aile ve dini rehberlik büroları, kadınlara her türlü şiddete, tacize, tecavüze katlanmalarını ve eşlerine itaat etmelerini salık veriyor.
Evlilik adı altında çocuk istismarı meşrulaştırıyor.
Maddi imkânı olmayan üniversiteliler cemaat yurtlarına mecbur bırakılırken 81 ilde Diyanet tarafında açılan kuran kursları "müjdeleniyor".
KYK yurtlarına "manevi danışman" adı altında din görevlileri atanıyor.
Ayrıca genel bir uygulama olarak sosyal hizmet kurumları Diyanet'le, dini cemaatlerle ortak protokoller imzalamakta veya bu sosyal hizmetler Diyanet'e devredilmekte.
Diyanet İşleri Başkanlığı'nın tüm bu icraatları, inşa edilen yeni rejime uygun bir toplumsallaşma yaratma ve dini rıza üretme aracı olarak kullanarak, yoksul halk kitlelerinin durmadan biriken öfkesini soğurma amacı taşıyor.
Yoksul halk kitleleri, emekçiler, kadınlar, gençler, çocuklar; iktidar koalisyonu ve sermaye iş birliği ile korkunç bir sömürüye tabi tutulurken, en zaruri ihtiyaçlarını karşılama karşılığında dini cemaatler tarafından teslim alınmak isteniyor.

"Fetva" Cumhuriyeti

Diyanet, toplumsal öfkeyi tümüyle tetikleyen durumlarda, bu öfkeyi iktidar koalisyonu tarafından düşmanlaştırılan bir toplumsal gruba doğru akıtacak fetvalar vererek faşizmi besliyor. Halk güçlerinin her alanda verdiği hak ve özgürlük mücadelelerini ise yine fetvalarla gayrimeşru ilan etmekten çekinmiyor. İktidar koalisyonunun halkta öfke yaratan hamleleri için de Diyanet fetvaları üzerinden rıza üretilmek isteniyor.
Kurulan Diyanet TV'nin genişletilmesiyle de kendi medya gücünü yaratan Diyanet, iktidar koalisyonunun toplumsal tabanı üzerinde bütünlüklü bir konsolidasyon aracı olmaya çalışıyor.

POLİTİKA

Halk kendi olasılığını yaratmak için mücadele ediyor

Halk müsterih olsun, CHP çözecek(mi)!

Süreç kızıştıkça hamleler kendini daha da belli ediyor, siyaset sahnesinin karmaşık arenasında her an yeni olasılıklar vücut buluyor. CHP, yani restorasyon cephesinin önde giden partisi tüm bu olasılıklar içinde ilerliyor.

Hatice Göz

Kılıçdaroğlu geçtiğimiz günlerde "Programımız hazır, çözeceğiz, halkımız müsterih olsun" dedi.
Bu çağrıyı neresinden tutsak CHP'nin "yapı"sına çarpacağımız kesin. Devlet partisi olmanın verdiği despotik gelenek, halkın araçsallaştırılması, bürokrasi… Ve elbette sermaye ile göbekten kurulan bağ.

Herkes kendi olasılığının peşinde

Seçim sürecine girdiğimiz konusunda kimsenin itirazı olmayacaktır. "Normal" şartlarda 2023'te yapılacak olan seçimlere kadarki süre, Türkiye siyasi atmosferi için oldukça uzun bir zaman dilimi.

AKP-MHP iktidar koalisyonu ve ortakları, içinde sıkıştıkları çemberi genişletip, orasından burasından bükerek nefes almak istiyor; faşizme "biçim" vermeye çalışıyorlar. İşleri zor.
Elbette restorasyon cephesinin eli de boş durmuyor.

Seçimlere özgü mü göz boyama mı?

Son seçimlerde HDP'nin de hamleleri ile başarı elde eden, İmamoğlu ve Yavaş örneklerinde belediyeciliği "parlatan", iktidar koalisyonu karşısında daha "dik" durabilen CHP, en son Kürt sorunu ile ilgili tartışmalarda aldığı konumla, iktidarın gölgesi dışında durabildi. Kılıçdaroğlu'nun daha önce dillendirdiği, "Kürt sorununda meşru muhatap HDP'dir" çıkışı önemliydi. İYİP'ten de destek geldi. Ancak genlerinde Kürt düşmanlığı taşıyan partinin bu tutumu ne kadar sürdürebileceğini izleyeceğiz.

Ekonomik krizden Kanal İstanbul'a, yangınlardan yurt sorununa kadar toplumsal her sorunda "görünürde" iktidarın karşısında konumlanan CHP, şimdilerde bu tavrını sürdürüyor ve giderek de parlatıyor. Bütün bu sorunların çözümü bende, bana gelin diyor.
Girişte belirttiğimiz cümle ile birlikte düşünecek olursak, CHP'nin, restorasyonun öncülüğüne oynadığını, Erdoğanlı bir restorasyonu tercih edecek olsalar da bizzat Erdoğan bu olasılıktan giderek daha uzağa düştüğü için öne çıkmaya mecbur kaldıklarını, masaya yumruklarını vurmasalar da belli başlı kritik yerlerde öne çıkarak halka çağrı yaptıklarını söyleyebiliriz.

Halkın derdi şurada dursun

Hatırlayalım: İktidarın karşısında söz söylediği kadar yıldızının parlayıp oyunun artacağını hesaplayan CHP'nin esas tarafının sermaye olduğunu; Kadıköy ve Ataşehir belediyelerinde yaşanan hak ihlallerinde sermayenin yanında yer aldığını; sınırlar, savaş, ırkçılık, cinsiyetçilik söz konusu olduğunda hepsinin iktidarla aynılaştığını…
CHP, elini taşın altına koymadan, "yumuşak" bir geçişle ilerleme derdinde. O taş halk güçleri çünkü. Halk güçlerinin krizlerle katlanan yıkıcı gücü. Bu güçle çarpışmadan, Erdoğan'ın sivrilttiği rejimi törpüleyerek konum alma niyetindeler. İşleri zor. Halkı sefil bir beklentiye itiyor ve iyice ezilerek kendilerine dönmelerini bekliyorlar.Bu arada müsterih olması gereken halk peki? Halk sabretmek, affetmek, helalleşmek, unutmak niyetinde değil. Halkın artık başka bir seçenek aradığını, kendi çıkışını ancak kendisinin sağlayacağı bilincine giderek daha fazla yaklaştığını söyleyebiliriz.

Halkın derdine derman DEVA'da bulunmaz!

AKP'nin "başarılarını" tek başına sahiplenmeye kalkışan Babacan, AKP kitlesinin partiye azalan güvenini kendisinin sağlayabileceğine işaret etmeye çalışıyor.

Caner Malatya

AKP'nin ilk yıllarında, İslami camianın uzun zamandır beklediği "altın neslin" ilk üyelerinden biri olarak gösterilen Ali Babacan, peyda olduğu partiye karşı açtığı bayrağı son günlerde daha fazla sallandırıyor.

Geçtiğimiz günlerde çeşitli söylemleriyle iddiasını büyüten Babacan, yaptığı il gezileriyle de halk arasındaki desteğini büyütmeye çalışıyor.

Maneviyat ve maddiyat

Partinin kurulduğu ilk günlerde AKP ve Erdoğan'ı eleştirerek muhalefet kitlesine yakın bir pozisyon almaya çalışan Babacan, kimi yönleriyle seküler ve modern bir hayat tarzına sahip olduğunu sunmaya çalışmıştı. Bu tarzıyla "laik" kesimin sınırlı da olsa ilgisini çekebilen Babacan, AKP karşıtı kesimden alabileceği desteğin sınıra geldiğinin farkına varmış durumda.
Partisinin, anketlerde yüzde 2'nin üzerine hiç çıkamaması da bu farkındalığı artırmış olmalı ki, Babacan "eski mahallesine" yöneldi. AKP'nin "başarılarını" tek başına sahiplenmeye kalkışan Babacan, AKP kitlesinin partiye azalan güvenini kendisinin sağlayabileceğine işaret etmeye çalışıyor.
Böylece Babacan AKP'den uzaklaşan ama tam anlamıyla kopmayan kitleleri, özellikle esnaf ve yoksul kitleleri, ilk olarak söylem ve ideoloji üzerinden "maneviyata" dokunarak kendisine çekmeye çalışıyor. Ekonomideki "başarısını" da bunlara ekleyerek, ekonomik krizden ve pandemiden oldukça etkilenen esnaf ile yoksul "dindar" kitleleri "maddiyaten" de ikna etmeye çalışıyor. Bu maneviyat ve maddiyatla, özellikle İç Anadolu ve Karadeniz'deki sayıca çok olan kitlelerin kazanılarak partinin niceliğinin arttırılması hedefleniyor.

Hayaller

AKP iktidarı boyunca kabinedeki yerini koruyan, kabinede olmadığı son yıllarda da etkisini sürdüren Babacan, bunu "yetenekleri" kadar uluslararası finans-kapital ile kurduğu ilişkilere de borçlu. Babacan şimdi de bu ilişkilerini kullanarak, Türkiye'ye son dönemde akmayan "sıcak parayı" aktarabileceğini, böylece tıpkı eskisi gibi geniş likiditenin verdiği imkânla ucuz kredi yağdırabileceğini "satmaya" çalışıyor. Yağacak ucuz krediden yararlanacak olan esnaf ise pandeminin ve ekonomik krizin etkisini tamamen silerek önüne umutla bakacak. Ne güzel bir hayal!
Fakat kapitalizmin derinleşen krizinden dolayı, eskisi gibi sıcak para akışının gerçekleşmesi olası değil. Dolayısıyla "başarılı" Babacan'ın getireceği sıcak paranın maliyeti, eskisinden daha ağır olacaktır. Ve biliyoruz ki bunun maliyeti, şimdi olduğu gibi, halka ödettirilmeye çalışılacaktır. Böylece açıkça vurgulamak gerekir ki Babacan'ın ekonomideki "başarılarına" baktığımızda "altın neslin" güler yüzlü çocuğundan çok, halkın rızkına çöken "altın çocuğu" görmekteyiz. Bu noktada halkın derdine devanın "sorgudan kaçan eski ölü"de değil, halkın ta kendisinde olduğunu ısrarla vurgulamanın hayati önemi bir kez daha ortaya çıkıyor.

İYİ Parti: Masum bir popülist parti mi, yenifaşist bir düzen bekçisi mi?

İYİ Parti'nin gerçekliği burada yatıyor. Kurulmuş sermaye yağma düzenini daha sağlamlaştırmak ve yıpranmış düzeni yeniden ihya etmek için çabalıyor.

Hasan Durkal

İYİ Parti'nin hitap ettiği kesim çoğunlukla alt-orta sınıf, çoğu ücretli çalışan olan kentli milliyetçiler, krizde hayal kırıklığı yaşayan ve küçük mülklerini kaybeden ya da kaybetme tehdidiyle yaşayan borç batağındaki esnaflar ve artık son demlerini yaşayan küçük tarımsal üreticiler.

Manipülatif bir yeni faşist parti

Ağızlarına doladıkları güçlendirilmiş parlamenter sistem sakızıyla büyük hayal kırıklığı yaşayan geniş kitleleri düzenin içerisinde tutmaya çalışan İYİ Parti, krizin yarattığı büyük yıkımın bedelini krizin sorumlularına değil de krizi yaratanların, ülkelerini tarumar ederek ucuz işgücü olarak ülkeye soktukları mültecilerin sırtına yıkmakta bir "sakınca" görmüyor.
Sadece emek cephesinde değil, kadınların büyük öfkesini ırkçı bir zeminde örgütlemek için "Türkçü Feminizm" gibi garabetli ama faşizmin düşünce evrenine çok uygun hareketlerin kurulmasına öncülük ediyor. Öte yandan yangınların, sellerin ve doğa tahribatlarının yarattığı toplumsal öfkeyi de yer yer ekofaşist söylemlerle manipüle ediyor. Yangınların sebebinin "Kürtler" olduğuna dair iddiaları ısrarla sürdüren İYİ Parti mensupları, doğal yıkıma karşı oluşan öfkeyi böylece içermeye çalışıyor.

Düzene değil kişilere vurgu

AKP-MHP ve diğer küçük ortakların koalisyonuna faşist diyemeyen, faşistleşmekte olan devlet gerçekliğini yok sayıp yaşanan bunca şeyi "kötü niyetli kişilerin beceriksiz yönetimi" (Erdoğan ve Bahçeli) olarak yorumlayan, kitleler üzerinde hegemonik bir etkiye sahip bir beyin takımı var. Bu beyin takımı, TV'lerde, sosyal medyada, köşelerindeki yazılarda bizlere, göz göre göre halk düşmanı olan bir yeni ittifakı pazarlıyorlar. Oluşan devlet gerçekliğinin üzerine bedavadan konarak halkın özgürlük umudunu çalmaya çalışan bu yeni ittifakın kalemşörlerinin göründüğü kadarıyla yapısal ekonomik krizin işçi sınıfı ve yoksullarda yarattığı yıkımın "kötü yönetilen bir ahbap çavuş kapitalizmi"nden kaynaklandığını vazediyorlar

Bu yolun sonu bilindik

İşte İYİ Parti'nin gerçekliği burada yatıyor. Kurulmuş sermaye yağma düzenini daha sağlamlaştırmak ve yıpranmış düzeni yeniden ihya etmek için çabalıyor. Muhtaç olduğu enerjinin, Kürtlerin, göçmenlerin, işçilerin, kadınların, doğanın bu düzene daha fazla kurban edilmesinde yattığının farkında.
Bu hülyaya kapılan dostlarımıza küçük bir uyarımız var. Toplumsal yıkımı sermaye lehine restore etmeye çalışan tüm egemen sınıf partileri eninde sonunda dayandıkları kitlelere ihanet ettiler, sermaye sınıfının çıkarları için halkı büyük bir yıkımın ortasına attılar, ilk iş olarak onlardan kurtulmayı önlerine koydular. 2001'deki ekonomik yıkımın yarattığı tepkiyi arkasına alarak iktidara gelen AKP'nin yirmi küsur yıllık icraatları bunun en canlı tanığı değil mi?

POLİTİKA

Oğuzhan Kayserilioğlu

Zorlanan düzenlerini ayakta tutabilmek için bütün egemen güçler ortaklaşıyorsa, halkın muhalefeti neden ortaklaşmasın?

Erdoğan'ın hayal dünyası ve varoluşsal krizleri

Toplumsal yaşamın neredeyse bütün alanlarına yayılarak kendisini var etme eğiliminde olan toplumsal direnişler, bir patlama biçiminde olmadığı için kendisini netçe göstermese de Gezi benzeri bir sürecin hareket halinde olduğunu gösteriyor. Bu olasılık, demokratik bir cumhuriyetin kurucu iradesi olmaya adaydır.

Nefes nefese yaşanmak zorunda bırakılan toplumsal yaşam, çoklu krizler ortamının her yönden estirdiği kuvvetli rüzgarlar ve dalgalarla boğuşarak sürüyor.

Yasalar ve kurumlar yerine geçen çıplak güç ilişkilerinde, Erdoğan önderliğindeki iktidar koalisyonunun, "madem ki güç bizde, istediğimizi yapabiliriz, işte yapıyoruz ve yaptık bile!" diyerek yaptıkları dayatmalar, ülkeyi süreklileşmiş bir kaotik ortamda tutuyor.

İktidar güçleri, bu durumu bir iktidar olma tarzı olarak bilinçlice yönetiyorlar.

Yaşam, halkın çoğu açısından iğneli bir fıçı içinde çırpınmaya dönüştü.

Yoksulluk, işsizlik, pahalılık, kadın cinayetleri, ekolojik yıkım, seller, yangınlar, Covid hastalığı, Kürt halkına yönelik baskı ve terör, Alevi inancına karşı sürekli kışkırtılarak hep tetikte tutulan öfke ve hınç, halk güçlerini rahat nefes almaya bile hasret kaldığı bir toplumsal gerilim içinde sürekli zorlayarak köleleştirmeye çalışıyor.

Oğlunun ne taşıdığı "belli" olan gemilerinin sayısı sürekli artan Binali Yıldırım zaten açıkça söylüyor: "Biat edin, rahat edersiniz!" Halk "biat" edecek ki, her türden yolsuzluk ve vurgunculuk arsızca ve sınırsızca büyüyerek sürüp gidecek!

Gezi benzeri bir süreç

Krizlerin ve kaotik ortamın yarattığı gerilimleri yöneterek kendisini ayakta tutan iktidar koalisyonu, ne kadar çırpınırsa çırpınsın toplumsal desteğini koruyamıyor, geçen her ay o destekte erime oluyor. Aslına bakılırsa, devletin fethinde epey yol alınmasına rağmen faşist kurumsallaşma süreci kendisini bütünüyle gerçekleştiremiyorsa, tam da buradan baskılandığı için böyle oluyor.

Bazı halk güçleri "aktif" olarak farklı alanlarda iktidar koalisyonunun politikalarına karşı direnirken, başka bazı halk güçleri de iktidara verdiği desteği geri çekiyor. %40'lardan %30'un altına inme eğiliminde olan AKP desteği, iktidarın ana desteğinin sarsılıp zayıfladığını gösteriyor.

Toplumsal yaşamın neredeyse bütün alanlarına yayılarak kendisini var etme eğiliminde olan toplumsal direnişler, bir patlama biçiminde olmadığı için kendisini netçe göstermese de Gezi benzeri bir sürecin hareket halinde olduğunu gösteriyor.

Bu olasılık, demokratik bir cumhuriyetin kurucu iradesi olmaya adaydır.

Ancak, o potansiyeli fark edip, onu uygun bir politik ve örgütsel zemine yerleştiren öncü bir politik iradenin yokluğu, söz konusu halkçı iradenin en zayıf noktası.

Elbette farkındayız, HDP var, iyi ki var; ancak, açıktır ki, esasen Kürt halkının özgürlük arayışının yasal politik öznesi olan HDP'nin, başka ve oldukça farklı ihtiyaçlarla kendisini var eden bütün halk güçlerini kapsayabilme kapasitesi sınırlı. Bu tespit bir "eleştiri" değil ama bir gerçekliğin saptanmasıdır.

Stratejik ortaklaşma esastır, ancak diğer "ortak" kendisinin bilincine vardığı ve belli güç eşiklerini aşabildiği bir zemine yerleşemedikçe, HDP "tek kanatla" uçma çabasıyla zorlanacaktır. Yine de her durumda HDP'nin varlığı, "Halkın Barajı" ya da "Direniş-ler Fraksiyonu" için bir dayanma noktası ya da bir nefes alma imkânı olarak değerlidir.

İktidarın dayanak arayışı

Her köşeden sıkışan iktidar koalisyonu kaybetmeye başladığı dengesini kurabilmek için belli dayanak noktaları arıyor. Bu arayışlarda "Din" ve "ABD" ögeleri öne çıkıyor.

Evet, ortaklıklarının ana çimentosu olan "Kürt düşmanlığı" yetmemiş olacak ki, dini araçsallaştırarak toplumsal ve siyasal yaşamı belirleyebileceği bir konuma yerleştirme çabalarına son dönemde hız verildi. Diyanet İşleri Başkanı, devlet protokolünde en öne çıkarılıyor. Havaya giren malum kişinin toplumsal ve siyasal yaşamla ilgili "Şeyhülislam" fetvaları vermeye başladığını görüyoruz.

Peki, dayatılan bu politik manevranın yeterli toplumsal desteğe sahip olmadığı gibi tam tersi eğilimleri güçlendirdiği açık değil mi?

Öyle oluyor ki, zaten iktidarın her türden baskı ve soygununa dini maske yapması yüzünden güçlenen dinden farklı biçimlerde uzaklaşma eğilimleri daha fazla güç kazanıyor. Deizm ve ateizme yönelme güç kazanırken, laiklik hiç olmadığı kadar toplumsal bir güce kavuşuyor.

İkinci olarak tutulmak istenen dal ise, bölgede ABD taşeronluğudur.

Sorun, ABD'nin güncel ihtiyaçları ile "bölgesel özerklik" kazanma hayalleri kuran TC'nin güncel ihtiyaçlarının uyumsuz olmasıdır. Ancak, köşeye sıkışan iktidar koalisyonu, o sıkışıklığını aşabilmek için şayet ABD ile uyumlu yeni bir konumlanma içine girerse kartlar pekâlâ yeniden karılabilir.

Zaten, içe dönük olarak TC'nin bölgesel hegemonya kuran güçlü devlet olduğu biçiminde pazarlanan TC'nin yeni yönelimleri; "rastlantıya" bakın ki, ABD'nin Rusya'yı çevreleyip baskılayarak Çin'le ABD'ye rakip eksen kurmama konusunda ikna etme, İran'ı etrafını kuşatarak baskılayıp çözülmeye zorlama, Orta-Doğu ve Doğu Akdeniz'i ABD'nin ihtiyaçları doğrultusunda düzenleme hedefiyle oldukça uyumludur!

ABD'yi rahatlatıp önünü açarak iktidar alanı için "himaye" sağlanacak, o arada elde edilecek savaş ganimetlerinden pay alınacaktır.

İşte, BM toplantısını bahane ederek gidilen ABD'de Biden'la görüşme umuluyordu. Ancak, beklediğini alamadığı anlaşılan Erdoğan, ABD dönüşünde Biden'a sitem ediyor; "İşte, ben kendime düşeni yaptım, talep ettiğin konumlanmalara girme çabası içindeyim, deyip soruyor, neden beni kenara itiyorsun?"

Öyle anlaşılıyor ki, Erdoğan önderliğindeki iktidar koalisyonu ABD ve Rusya ile "oyun" oynarken, bu iki güç de güç dengeleri üzerinden yürüyen soğuk bir süreç içinde başka bir "oyun" kurup TC'yi sıkıştırıyor.

Putin'den beklentileri büyükmüş!

Peki, Erdoğan'ın nereden beslendiği anlaşılmayan hayal dünyasında değil ama gerçek dünyada, ancak ABD ile ilişkiler ne kadar iyi olursa Putin'den "beklentilerin" o kadar çoğunun karşılanacağı açık değil mi? Terslenip kenara itilmiş olunan Erdoğan'la görüşecek "kurt" Putin'in "beklenti"sini karşılamak bir yana, kendi ihtiyaçlarını karşılamayı esas alacağı açık değil mi?

Öte yandan, şimdiye dek ABD'nin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Rusya'ya karşı alınan konumlanmalar ne olacak? Ya da diyelim ki Rusya'da kırmızı halılarla karşılanıp pek güzel anlaşmalar yapıldı, ülkenin büyük oranda Batı bağlantılı olan ekonomisinin kendisiyle uyumlu olmayan bütün girişimleri boğmaya çalışacağı açık değil mi?

Açık denizde üstelik karadan epey uzaklaşmışken aslında geleceği zaten belli olan fırtınaya yakalanmış, kaldıramayacağı dalgalar ve her yanından esen sert rüzgarlarla zorlanarak batmamaya çalışan bir taka ve çözülme belirtileri gösteren kaptanı!

İşte, iktidar koalisyonu, bölgede yaptığı boyundan büyük hamlelerinin sonuçlarıyla yüzleşiyor!

İktidarın varoluşsal krizine rağmen

Halkın seçimlere ilgisi ve beklentisi yüksek olduğu sürece, egemenlerin hilelerini gerekçe yapan bir boykot tavrı, egemenlerin işini kolaylaştıran ve halkın bilinçli öğelerinin halktan tecritinin önünü açan bir sonuç yaratacaktır.

Ancak, açıkça belirtilmelidir ki, Erdoğan önderliğindeki iktidar koalisyonu, her şeye rağmen ayakta kalmaya ve iktidarını sürdürmeye kararlı görünüyor.

Bu doğrultuda, Yargı, MİT ve Emniyet teşkilatı iktidar koalisyonunun sıradan araçlarına dönüştürüldü. Meclis ve Bakanlar Kurulu işlevsizleştirilirken, tek kişide toplanan devlet iradesi, o kişi tarafından sorgusuz sualsiz uygulanıyor.

Devletin bütün alanları kendilerine açılan "tarikat" görünümlü ama aslında vurguncu alaturka holdinglere dönüşmüş menfaat çeteleri, arsızca ve fütursuzca devleti yağmalıyor.

Seller, yangınlar ve baş edilemeyince kendi haline bırakılan pandemi medya operasyonlarıyla gölgelenerek sanki yokmuş gibi görmezden geliniyor.

5'li çetede simgeselleşen ama aslında çok daha geniş bir alana yayılan yağmacı-vurguncu ahbap-çavuş sermaye grupları, kural tanımaksızın emeğe ve doğaya saldırıyor…vd.

Bu kaotik hengamede ortaya çıkan ani dağılma-çözülme riski, devlet şiddetiyle engellenmeye çalışılıyor. O arada, bir erken seçim olasılığı tartışılıyor. Ancak, iktidar normal koşullarda kaybedeceği kesin olan bir erken seçimi şimdilik

istemiyor. Normalde irrasyonel olarak değerlendirilecek mevcut durum, faşizmin kurumsallaşma süreci açısından bakılınca oldukça rasyonel! Faşizm zaten başka nasıl iktidar olabilir? Kaotik bir ortamda dayatılıp yaşatılan hengâme, kışkırtılan şovenizm, din odaklı bir toplumsal yaşamın dayatılması, içte ve dışta sürekli şiddet, başa gelen seller, yangınlar ve pandemi gibi felaketlerin bilinçleri çarpıtmak için kullanılması, krizleri süreklileştirip yöneterek oluşan yüksek gerilimde toplumu sindirme…vd.

Halkçı güçlerin önü açık

Peki, iktidar alanı halkı yoksullaştıran neoliberal soygunu ve bölgenin tümüne yayılan savaş politikalarını yürütürken, resmi muhalefet bu konularda ne diyor? İktidarın söz konusu iki ana yöneliminde de resmi muhalefet iktidarla neredeyse aynı şeyleri savunuyor! O zaman da iktidardan desteğini çeken geniş yığınlar ne yapacağını bilemiyor, "kararsızlar" en büyük "parti" olmaya doğru genişliyor. Aynı durum, iktidar devri sırasında oluşabilecek riskleri engellemek açısından, bir "Milli Koalisyon" seçeneğine de yol veriyor. "Milli Koalisyon", sermayenin "riskten" kaçıp "güvence" arayan ihtiyaçlarını karşılayabilir. Sorun, Erdoğan'ın "Başkanlık" konumu! Resmi muhalefet ve sermaye, Erdoğan'a, bu konumdan vaz geçmesi şartıyla koalisyon hükümetinde yer alıp "yargılanmama" imkanını tanıyabilir! Öte yandan, aynı süreçler daha örgütlü olduğu için HDP'nin ama aynı zamanda sosyalist güçlerin de önünü açıyor; evet, zorlanan düzenlerini ayakta tutabilmek için bütün egemen güçler ortaklaşıyorsa, halkın muhalefeti neden ortaklaşmasın?

POLİTİKA

Halkın seçeneğinin kurucu aktörü olabiliriz

Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem kimi güçlendirir?

Milyonların, ezilenlerin halkın insanca ve onurlu bir yaşam için, demokratik cumhuriyet ihtiyacı yaşamsal bir ihtiyaç haline geldi. Düzeni onarmaya değil, düzenin içinde gedikler açmaya, sermayeci devletçi bir restorasyona değil, halkçı bir iktidara ihtiyacımız var.

Perihan Koca

Siyaset düzleminin egemenler cenahında, bir süredir iki olasılık devrede: faşizm ve restorasyon. İktidar ve muhalefet ikiliğinde anılan, her iki olasılık da içerisinde çok yönlü ve de birden fazla algoritmayı barındırıyor. Ve ama her iki olasılık da devlet ve sermayenin bekası ile damgalı. Restorasyon seçeneği, muhalefet adı altında anılsa da iktidar bloğunun çizdiği sınırlar içerisinde muhalefet etme ahvaliyle çitlenmiş ve de burjuva muhalefet partilerinin ufku ile, yani parlamentarizmle sınırlanmış vaziyette.
Onlar için aslolan yegâne şey, burjuva düzenin sürmesi ve de devletin bekasının yeniden tesisi. Dolayısıyla, seçimler ve parlamento yoluyla iktidara gelme stratejisine sımsıkı sarılmış ve de vaat ettikleri yeni düzenin propagandasını tam da buradan yapar durumdalar.

Restorasyonun vaadi: parlamenter sistem

Vaat siyaseti başlı başına bir mesele ama, yine de soralım. Nedir vaat ettikleri? Parlamenter sistem. Bugünlerdeki yeni ve popüler adıyla iyileştirilmiş ya da güçlendirilmiş parlamenter sistem.
Malumunuz, bir süredir "güçlendirilmiş/iyileştirilmiş" ismiyle parlamenter sistem etrafında devam eden kimi tartışmalar var.
Bu tartışmalarda ana akım resmi muhalefetin hemen hemen tüm aktörleri, kendi sistem tasarılarını çeşitli biçimlerde kamuoyuyla paylaştı ya da paylaşıyor.
Başta Millet İttifakı olmak üzere, DEVA Partisi'nden Gelecek Partisi'ne ve ana akım muhalefetin dışında tutacağımız HDP'de Selahattin Demirtaş'ın T24'teki güçlendirilmiş parlamenter sistem yazısından başlayarak, HDP'nin kimi demeçlerine kadar parlamenter sisteme dönüşün çeşitli versiyonları dillendiriliyor.
Öte yandan, HDP'yi bir kenara koyarsak, ana akım muhalefetin söz konusu sistem üzerinde ilkesel bir uzlaşıya vardıkları ve bir ortak toplantı alacakları bilgisi de ortalarda dolaşıyor.
Peki "iyileştirilmiş" ve "güçlendirilmiş" kavramları üzerinden ilerlersek, parlamenter sistem neyi ya da kimi güçlendirecek yahut iyileştirecek? Oldukça tartışmalı.
Dahası, içeriği tam ortaya koyulmadan gündemde tutulan ve içerisinde bulunduğumuz garabetten bizi kurtaracak olan ufuk olarak önümüze koyulan parlamenter sistem tartışmalarının ortaklaştığı nokta yüzeysel ve muğlak oluşları.
Üst başlıkları farklı da olsa, genellikle "güçlü parlamenter

sistem", "güçler ayrılığı", "tarafsız Cumhurbaşkanı" "demokrasinin güçlendirilmesi" gibi alt başlıklarla birlikte anılıyor.
Muhalefet güçleri tarafından yapılan açıklamalarda üzerinde anlaşılan temel ilkenin, başkanlık sisteminden parlamenter sisteme dönüş olduğu ve ama "iyileştirilmiş" ve "güçlendirilmiş" kavramlarıyla eskisinden farklılaştırma çabası içerisinde olunduğu görülüyor.
Yani, yeni olanın tek başına eski parlamenter sisteme dönerek sağlanamayacağı konusunda bir görüş birliği varmış gibi görünse de devletin idealize edilerek, eskiye geri dönüşün iyileştirilmiş yahut güçlendirilmiş olgularıyla rötuşlanacağı sistem, makyajlanıp yeni bir markayla sunulmaya çalışılıyor.

Halk, Parlamenter Sistemin neresinde?

Velhasıl-ı, iktidar sandıkla düşürülüp el değiştirecek, iktidarı devralanlar devri sabık yaratmadan iktidar kurumlarını sükunetle alacak, sistemin sivri yanları bir rötuştan geçirilerek, cumhuriyet demokrasi ile buluşturulacak. Hesap bu! Peh, peh, peh!
Peki ya halk, bu işin neresinde? Geri çağrılanda devleti, devlet ve iktidarın hikmetinden sual olunmaz makamlarının yeniden tesisini ve sermaye ile canlı ve dinamik ilişkileri türlü yönleriyle görmek mümkün.
Ama göremeyeceğimiz tek bir olgu var; o da halk.
Halka düşen nedir, diye soracak olursanız; devlet ve sermayenin işleyiş yasalarının aynen geçerli olacağı, temsili demokrasinin, bürokratik, kastlaşmış, statükocu, eski düzenin olduğu gibi geri çağrılacağı, küçük ama mucizevi(!) dokunuşlarla düzenin restore edileceği sisteme, ehven-i şerle tabi olmak.
Yapısal ve köklü bir değişim mi? Kat'a bu hesapta yok.
Peki ya; o eski kurumları yani devletin saltanat makamlarını eskiye içkin olarak canlandırınca ne olacak?
Yeni bir demokrasi inşa edilecek ve halkın siyasete katılmasını örgütleyecek, halkın siyasetin öznesi haline getirileceği yeni kurumlar yaratılarak, halkın çıkarlarının esas alındığı bir iktidar kuruculuğuna mı soyunulacak? Maazallah, ne mümkün!
Bir de yahu, eski parlamenter sistemin içerisinde halk huzura ermişti de bizim mi haberimiz yoktu? Parlamenter sistemin başarılarının ne olduğunu yaşayarak gördük, öyle değil mi?
Parlamenter sistem, çoğunluğun azınlık üzerinde tahakkümüne yol açan, halkı yalnızca oyu kazanılması gereken 'seçmen'e, siyaseti seçilen siyasetçiler ve siyasal partiler ve bunların başkanlarına sıkıştırarak, halkın siyasete yabancılaşmasını, edilgenleşmesine neden olan sistem de parlamenter sistem değil miydi? Dahası, seçme ve seçilme hakkının da gasp edilmesine, basının tasfiyesi, muhalefet üzerindeki baskılar, devlet şiddetinin kullanımı, keyfi yönetim hepsi parlamenter sistemde gerçekleşmedi mi? Parlamenter sistemde özgürlükçü demokratik laik halkçı bir iktidar vardı da biz mi göremedik?
Velhasıl-ı kelam, bugün milyonların, ezilenlerin halkın insanca ve onurlu bir yaşam için, demokratik cumhuriyet ihtiyacı yaşamsal bir ihtiyaç haline geldi. O yüzden, düzeni onarmaya değil, düzenin içinde gedikler açmaya, sermayeci devletçi bir restorasyona değil, halkçı bir iktidara ihtiyacımız var. Halkın doğrudan katılımı ile oluşacak bir halk iktidarı, halkın egemenliğini, demokratik hak ve özgürlükleri güvence altına alan demokratik bir cumhuriyetin kurulması mümkün. Ehven-i şer'e mahkûm olup, egemenlerin ufkuna dolgu malzemesi olmak yerine, kendi seçeneğimizin kurucu aktörü olabiliriz.

Göçmen düşmanlığının kökü

Göçmen işçiler her geçen gün derinleşen krize karşı bir "can simidi" olarak görülüyor. Fakat bu can simidi konumları onlar için iş cinayetlerinde ölmek veya sınıf içi düşmanlıkla vuku buluyor. Çünkü emek sömürüsünün esas sorumlusu olan patron ve siyasetçiler, müsebbibi oldukları öfkeyi kendilerinden uzaklaştırıp göçmenlere yöneltiyorlar.

Aydın Onay

Türkiye'de yaklaşık on yıldır düzenli olarak konuşulan konulardan birisi göçmen düşmanlığı. Daha önce de azınlıklara ve hem iç hem dış göçmenlere karşı düşmanlık politikasına şahit olduk. Fakat son yıllarda "değişen" bir hal var, bu düşmanlık söylemlerinde. Muhalefet büyük bir yalan haber ağı ile her gün göçmenler üzerinden iktidarı hedef almaya çalışıyor, iktidar kanadının küçük ortağı iç mücadelede göçmen düşmanlığını kullanıyor ve AKP, göçmenleri AB'ye karşı bir koz olarak kullanıyor. Kısacası yıllardır ilmek ilmek örülen göçmen düşmanlığı bugün pratik faydalarda kullanılmak için iyice kaşınıyor.

Eski yöntem yeni düşman: Altındağ pogromu

Bütün bunların elbette çıktısı olacaktı. Senelerdir küçük ve tekil saldırılar 11-12 Ağustos'ta Ankara Altındağ'da başka bir boyuta geçmiş oldu. Aslında bu iki gün yaşananlar bu topraklarda daha önce görülmemiş bir şey değildi. Suriye ve Afganistan'lı göçmenlere dair günlerce süren yalan haber furyası en sonunda fiili saldırı ile sonuçlandı. Saldırı tıpkı yıllar önce 6-7 Eylül'de Rumlara yapılan saldırıyı andırıyordu. Hızla organize olan güruh, zarar verme ve talana odaklı saldırılar ve saldırıda yol gösterici güvenlik güçleri… Kısacası yöntem aynıydı fakat düşman yeniydi. Yeni düşman Türkiye'nin de suçlusu olduğu savaşların sonucunda göç etmek zorunda kalmış göçmenlerdi. Bu göçmenler Avrupa'ya gitmek için Türkiye'ye gelmiş fakat sınırı geçememiş. Ülkenin iç ve dış siyasetinde kullanışlı düşmanlar olmuştu. Bir düşman sadece böyle kullanılmaz tabi ki, o kadar fazla insan canını verdiği kadar krizdeki ekonomiye de can vermesin mi?

Ucuz işgücü olarak göçmenler

Ucuz işgücü olarak göçmenliğin kullanılması kapitalizmin alamet-i farikalarından. Hem geçici tarım işçilerinin iç göçleri oluşturması hem de Ermeni, Türkmen, Gürcü veya Afro halkların vb. yarattığı dış göçler uzun zamandır bir olgu olarak karşımızda duruyor. Göçmenler ülkemizde ucuz ve güvencesiz işgücünün ana kaynağı durumunda. Özellikle savaştan kaçıp gelen ve hayatta kalmak için hiçbir geliri olmayan, insanlık dışı koşullarda, çok ucuz ücretlere çalıştırılıyorlar. Bu durumu görmediğimiz bir iş alanı neredeyse yok. Çalışılmak istenmeyen veya özel bir eğitim gerektirmeyen her işte göçmenleri görmek çok doğal artık. Gittiğiniz lokantanın garsonundan dağlardaki çobana merdiven altı tekstil atölyelerinden evlerdeki temizlik çalışanlarına kadar her yerde güvencesiz ve komik ücretlerde çalışan göçmenlerle karşılaşıyorsunuz.
Göçmen işçiler her geçen gün derinleşen krize karşı bir "can simidi" olarak görülüyor. Fakat bu can simidi konumları onlar için iş cinayetlerinde ölmek veya sınıf içi düşmanlıkla vuku buluyor. Çünkü emek sömürüsünün esas sorumlusu olan patron ve siyasetçiler, müsebbibi oldukları öfkeyi kendilerinden uzaklaştırıp göçmenlere yöneltiyorlar. Düşünmek lazım, düşman kim? Sınıf savaşını yaratanlar mı, sınıf kardeşlerimiz mi?

EMEK

İşçi direnişleri yayılıyor; krize, işsizliğe, yoksulluğa karşı tepkiler büyüyor!

Milyonları süpüremezsiniz!

Patronların işçileri daha fazla sömürmesine karşı grev hakkını kullanmak isteyen Adkotürk ve Bel Karper işçileri için verilen "Çevik! Süpür!" talimatı, sadece oradaki işçilerle sınırlı bir talimat mı?

Juliana Gözen

(...) *1. sayfadan devam*

Bel Karper ve Adkotürk'te ne olmuştu?

Fransa merkezli Bel Karper fabrikasında işçiler 2015 yılında Tek Gıda-İş Sendikası'nda örgütlendi. Yetkiyi Çalışma Bakanlığı'ndan alan sendikaya, işveren itiraz etti. 6 yıl süren yargı sürecinin sonunda karar sendika lehine oldu. İşçiler toplu sözleşme talep etti. Ancak işveren sözleşme masasına yanaşmayınca grev başladı. Patron, üretim durunca beyaz yakalı işçileri ve depo çalışanlarını üretim bandına verdi. Yetmedi, dışarıdan getirdiği taşeron işçileri çalıştırdı. Grevdeki işçiler dışarıdan getirilen işçileri taşıyan servislerin önünü kestiği için de defalarca 12 bin 804 liralık para cezası yedi. Tek Gıda-İş'in örgütlendiği diğer fabrika Adkotürk'te ise henüz örgütlenme aşamasındayken sendikalı 8 işçi Kod-29'la işten çıkartıldı. İşe iade talebiyle direnişe geçen işçiler dışarıda direnirken, sendikanın üye sayısı da her geçen gün arttı. Şimdi ise bu planların uygulamasına geçildi.

Hak yalnızca patronlara

Hikâye bundan sonra aynı devam ediyor. Sendika, fabrikada yüzde 70'in üzerinde örgütlenerek Çalışma Bakanlığı'ndan yetki belgesi aldı. İşverenin

sözleşme masasına oturmaması üzerine işe iade talebiyle yapılan direnişin 129'uncu gününde grev başladı. İşçilerin en temel ve demokratik hakkı olan grev hakkı istisnasız her eylemde yasaklanırken; 9 Eylül'de İnşaat Müteahhitleri Konfederasyonu çimento ve demir fiyatlarının artışına tepki olarak 15 gün iş durdurdu. Bu eylemlere yasak ya da herhangi bir engelleme olmadı. Yani memlekette hak aranacaksa onu da patronlar yapabiliyor.

Pandemide gelir dağılımı

Grevlerin yasak olduğu pandemi döneminde değişen gelir dağılımına bir göz atalım:
TÜİK'in 2021 2. Çeyreği "Büyüme" verilerine göre; "işgücü ödemelerinin katma değer işlevi içindeki payı", 2020'nin 2. Çeyreğinde yüzde 37 iken, 2021'in ilk üç ayında yüzde 35,5'e düşmüş, 2021'in ikinci üçüncü ayında ise yüzde 32,9'a kadar gerilemiş. Patronların cebine giren "net işletme ortağı" aynı dönemde yüzde 42,8'den 49,8'e yükselmiş. (Hayri Kozanoğlu, Birgün, 07/09/21) Son bir yılda, emeğin aldığı pay en az yüzde 11 azalmış. Patronların aldığı pay ise yüzde 14 artmış.
Patronların işçileri daha fazla sömürmesine karşı grev hakkını kullanmak isteyen Adkotürk ve Bel Karper işçileri için verilen "Çevik! Süpür!" talimatı, sadece oradaki işçilerle sınırlı bir talimat mı? Yoksa bir avuç azınlık zenginliğine zenginlik katacak diye ekmeği her gün daha da küçülen milyonlarca işçiler için mi verildi?

Kim, kimi süpürecek?

Şimdi Adkotürk, Belkarper, Carrefour, Yemeksepeti, PTT, Pegasus işçilerinde cisimleşen ekmeği ve emeği için ayağa kalkma hareketi; her gün emeğini satmasına rağmen daha da yoksullaşan milyonlarca işçiyi temsil ediyor. Şu an lokal olarak başlayan direnişler; tüm hakları elinden alınan, her gün daha da yoksullaşan, insani olmayan çalışma koşullarında güvencesiz çalıştırılan milyonlarca işçinin hakkı için sürüyor. Milyonları süpürmeye gücünüz yetecek mi?

Bir işçi daha eksilmemek için, sınıfına sahip çık!

Patronların artık işçinin mesaide geçen vaktinin de ötesinde, bütün kanını canını, bedenini istediği bu şeytanca sömürü düzenine karşı sınıfımızın bir yumruk gibi kenetlenmesinden başka seçenek yoktur.

Erkan Gökber

İşçiler ölüyoruz! Bilinen rakama göre her gün 5'er 6'şar ölüyoruz! 2020'de tam 2.427 işçi öldük!
Çalışırken, işe giderken, salgından ölüyoruz! Bütün bu kazalar kader falan değil, hepsi önlenebilir nedenlerle gerçekleşiyor. İşçinin sağlığını değil işin kısa yoldan yürümesini düşünen patronların üretim yordamı sonucu ölüyoruz! Her gün iş cinayetleri işleniyor. Ölüm nedenlerimiz trafik/kaza, ezilme/göçük, düşme, intihar, kalp krizi, elektrik çarpması ve boğulma… Hepsi önlenebilir.

Ölümlerimiz cezasız kalıyor!

İnşaatta kopan halat, çöken iskeleden, açık kalan şaftlardan elma armut gibi düşerek, kamyonet kasalarında trafik kazasında yollara savrularak, güvenliksiz ortamda elektriğe çarpılarak, madende göçük altında, metal işkolunda ezilerek, borçtan intihar ederek ölüyoruz! Ölümlerimiz cezasız kalıyor. İş cinayetleri, baskı, tehdit ile ya da onursuzca "kan parası" verilerek kapatılmak isteniyor. Soma madeninde 301 işçinin can verdiği, ülke tarihinin en büyük işçi katliamında, katillerimiz apaçık ortada iken açılan davada cezasızlık kararı çıktı.

Sınıfa sahip çıkma mücadelesi

Patronların artık işçinin mesaide geçen vaktinin de ötesinde, bütün kanını canını, bedenini istediği bu şeytanca sömürü düzenine karşı sınıfımızın bir yumruk gibi kenetlenmesinden başka seçenek yoktur. Aksi halde işçi sınıfına kölelik ve ölüm koşullarının daha da ağır biçimde dayatılacağı görüyoruz.
Pandemiyi fırsat bilip, gündeme getirilen elektronik kelepçe gibi denetim araçları, İzole Üretim Üsleri gibi toplama kamplarını andıran ve işçiyi ailesiyle birlikte esir alan uygulamalar patronların ufkundaki ağır sömürü koşullarını bize işaret ediyor. Patronlara işçinin bedenine sahip olmak da yetmiyor, bir kuru ücret için "X partili" olmak, sendikasız kalmak, cemaate girmek, işyerindeki kardeşimizi satmak dayatılıyor.
Şimdi "ruhunu şeytana satmaya" zorlanan işçi sınıfı için mesele artık onur mücadelesi, sınıfına sahip çıkma mücadelesi haline gelmiştir.

İşçi sınıfının kanı ve canı

İş cinayetlerinde rekora koşan patronlar kar oranları ile övünür ve servetlerini büyütürken bizim de ölü sınıf kardeşlerimizin bedenleri dağ gibi büyüyor.
Bu ülkede zenginlik işçi sınıfının kanı ve canı pahasına gerçekleşiyor. Zenginlik nedir, neyle ölçülür? İşçiler her gün 10-12 açlık sınırında ücretle çalışırken, iş cinayetlerinde ölür, salgında hasta olurken, orada zenginlik kimin tekelindedir?
Birlik olup bütün patronları uyarmalıyız! İşçinin hayatı önemlidir! İşçiler bütün zenginliği üretenlerdir! Ve artık bir işçi daha eksilmeye tahammülümüz yok!

İşçiler süpürgeyi eline alınca

Kapitalizmin yaldızlarının döküldüğü ve sonunun yaklaştığı bu dönemde, dünyanın dört bir yanında ve ülkemizde sınıf savaşı sertleşmeye başlamış durumda.

Tamer Doğan

"Çevik süpür!" öyle mi polis amiri!
Tekirdağ valisiyle görüşmek için gelen grevdeki Bel Karper ve Adkotürk işçilerini merdivenlerden ite kaka, yerlerde sürükleyerek gözaltına alırken "süpür" diye bağırıyordu polis amiri.
Bel Karper işçilerinin grev çadırına iki gün üst üste silahlı saldırı düzenlendiğinde neredeydi vali, kaymakam, polis ve jandarma?
Bel Karper ve Adkotürk işçilerinin sendikal hakları ihlal edilirken, patronlar tarafından grev kırıcılık yapılırken neredeydi vali, kaymakam, polis ve jandarma? Bel Karper yönetimi; Tek Gıda-İş Sendikası'nda örgütlenen işçilerin TİS hakkını tanımazken, TİS görüşmelerinin hiçbirine katılmazken, baş temsilciyi Kod 29 ile işten atarken, işçileri ücretsiz izine gönderirken neredeydi vali, kaymakam, polis ve jandarma?

Patronların yanı başında

Her zaman olduğu gibi, varlıklarının dayanağı sermayenin çıkarlarını korumakla meşgul olan vali, kaymakam, jandarma ve polis güçleri, Bel Karper ve Adkotürk patronlarının yanı başında konumlanıyordu.
Nasıl ki İkizdere, Validebağ, Kaz Dağları ve ülkenin dört bir yanında, ekolojik yıkıma ve rant uğruna doğanın talan edilmesine direnen köylüler ve çevreciler karşılarında sermaye düzenine hizmet etmeye yemin etmiş ve öfkeli kolluk kuvvetlerini buluyorsa; Migros işçileri patronun villasının önüne gittiğinde polisler o villayı cansiperane koruyorsa, kadın cinayetlerine karşı sokağa çıkanlara düşmanca saldırılıyorsa, konut ve yurt sorununa dikkat çekmek için parklarda yatarak direnen veyahut kayyım rektöre karşı direnen gençleri polisler yaka paça gözaltına alıyorsa; Tekirdağ'da da kendi içinde tutarlı bir biçimde, sermayenin çıkarları doğrultusunda 100 işçiyi "süpür" diyerek gözaltına alabiliyorlar. İşçiler bu sistemde çöp olarak görüldüğü için polis amiri bu denli edepsiz bir şekilde "süpür" diye aşağılayabiliyor onları. Burada hem aşağılama hem de genel olarak işçi sınıfı örgütlü ve birlik olmadığı için zayıf görmenin rahatlığından kaynaklı bir kibir ve küstahlık var o haykırışın içinde.
İşçilerin kolayca süpürüleceğini sananlara tarihe dönüp bakmalarını salık veririz. Sınıf savaşımı tarihi işçi sınıfının sayısız süpürme eylemi ile doludur. Kapitalizmin yaldızlarının döküldüğü ve sonunun yaklaştığı bu dönemde, dünyanın dört bir yanında ve ülkemizde sınıf savaşı sertleşmeye başlamış durumda. Bel Karper, Adkotürk, CarrefourSA, Baldur, Sinbo, Alba, SML Etiket ve sayısız işçi direnişi süpürgenin bir ucundan tutmaya hazırlanıyor.

İşçiler çöp değil

İşçiler, sınıf bilincine eriştiğinde ellerine süpürgeyi almış olacaklar. İşte o zamana değin kendiliğinden sınıf olarak dünyayı elleri ile kuruyorken; artık kendisi için sınıf olarak, o ellerin süpürmeye muktedir olduğunu, kapitalizmi yıkabileceğini, emeğin iktidarını kurabileceğini, birlik olursa önünde hiçbir gücün duramayacağının bilincine varacak ve "süpürelim yoldaş" diyerek işçi sınıfının değişik katmanlara bölünmüş ve parçalı olan taburlarını harekete geçirecek.

DÜNYA

Caner Malatya

Almanya ve Rusya'da gerçekleşen seçimler halkların tepkilerinin arttığına işaret ediyor

Sosyal güvenlik ve ekolojinin zaferi

Alman halkında ve gençlerinde sosyal güvenlik ile ekolojiye verilen önem Merkel'in partisine seçim kaybettirdi. Fakat bu önemi karşılamaktan uzak olan SPD ve Yeşiller'in de ileride benzer bir yenilgi yaşama ihtimali yüksek.

Almanya'da 16 yıllık Merkel iktidarını sona erdiren ve büyük merakla beklenilen seçim gerçekleşti. Geçici resmî sonuçlara göre Sosyal Demokrat Parti (SPD) birinci olurken, Merkel'in partisi ikinci oldu. Sol Parti (Die Linke) büyük hayal kırıklığı yaratarak tarihini en kötü seçimini geçirirken, Yeşiller üçüncü parti oldu. Irkçı Almanya için Alternatif (AfD) ise yüzde 10 oy oranıyla beşinci parti olarak meclise girdi.
Ve seçim sonuçları bir yandan Merkel döneminin özetini sunarken diğer yandan da önümüzdeki süreçte Almanya'nın izleyeceği yolu gösteriyor.

Kazanan SPD ve Yeşiller

Sosyal güvenlik, Merkel döneminde izlenen neo-liberal politikalarla neredeyse yok edilmişti. SPD'nin bu konuda getirdiği eleştiriler ve verdiği vaatler etkili olmuş ki, sosyal güvenliği önemseyenlerin yüzde 44'ü SPD'ye oy vermiş durumda.
Seçimlerde oyunu en çok arttıran Yeşiller ise bugüne kadar ki en yüksek oy oranı olan 14,8'e ulaştı. Özellikle gençlerin oylarıyla bu noktaya gelen Yeşiller, çevreye uyumlu bir sermaye düzenini savunuyor. Almanya ve AB ile sınırlı bir ekolojik duyarlılığa sahip olan Yeşiller, Alman sermayesinin dünyanın dört bir yanına yolladığı nükleer vb. çöpler ile NATO'nun savaş politikalarını ise duymamazlıktan geliyor. Ama Yeşiller'in önümüzdeki dönemde, özellikle gençler arasında yaygınlaşan ekoloji mücadelesini kapsama ve sönümlendirebilme ihtimali oldukça düşük.

Sol'un hayal kırıklığı

Seçimlerin en büyük hayal kırıklığını yaşayan parti ise Sol Parti oldu. 2009'dan bu yana her seçimde oy oranı düşen parti, tarihinin en düşük oy oranını alarak seçim barajının altında kaldı. Buna rağmen üç parlamenteri en fazla oy alarak doğrudan seçildiği için parti meclise 39 vekil gönderebilecek.
Uzun zamandır sistemle uyumlu politikalar izleyen ve işçilerin yüzde 5'inin, işsizlerin yüzde 11'inin oyunu alan, Doğu'daki üstünlüğünü kaybeden partinin bu sonucu alması bekleniyordu.
Koalisyon yönetiminde olduğu Berlin'deki kira ücretlerini sınırlayan referanduma bile öncülük yapamayıp desteklemekle yetinen partinin, Alman işçilerinin ve emekçilerinin taleplerini yanıt vermesi çok güç.
Alman halkında ve gençlerinde sosyal güvenlik ile ekolojiye verilen önem Merkel'in partisine seçimi kaybettirdi. Fakat bu önemi karşılamaktan uzak olan SPD ve Yeşiller'in de ileride benzer bir yenilgi yaşama ihtimali yüksek. Sol Parti ve Alman sosyalistleri kendini toparlayamadığı takdirde AfD'nin önü açılabilir. Tarihte ikinci tekerrürün komedi olarak yaşanmaması için Alman sosyalistlerinin var olan mücadelelerini yükseltmekten başka seçenekleri yok.

Orta Doğu yine hegemonya savaşının kıskacında

Kapitalizmin krizi, pandemi, Rusya ve Çin'in birlikte hareket etmesi, Fransa ile olan gerilim ABD'nin bölgedeki işinin hiç de kolay olmadığını açıkça ortaya koyuyor. Fakat ABD'yi ve Orta Doğu halklarının yaşamsal çıkarlarını göz etmeyen diğer küresel güçlerin hesaplarını bozacak esas güç halkların direnişi olacak.

Pandemiyle birlikte derinleşen ve giderek felaketler çığına dönen kapitalizmin krizi, küresel güçler arasındaki hegemonya savaşını da şiddetlendiriyor. Ve savaşın kendisini en yoğun olarak gösterdiği bölgelerin başında Orta Doğu geliyor.

Lübnan'a sopa ve havuç

Savaşsız günü geçmeyen Orta Doğu'da son 50 yıldır silahların neredeyse hiç susmadığı Lübnan, yine fillerin tepiştiği ülke oldu. ABD, İran'ın bölgedeki yayılmasına yönelik hamlelerini Lübnan'da yoğunlaştırarak hem İsrail'in güvenliğini sağlamaya hem de Hizbullah'ı sıkıştırmaya çalışıyor.
Askeri olarak İran ve Hizbullah'ın önünü kesemeyen ABD, Lübnan'da da ekonomi silahına başvurmuş durumda. Lübnan'a döviz ve petrol krizi ile baskı uygulayan ABD, farklı "alternatifleri" de ortaya koyuyor. Bu alternatifler Mısır ve Ürdün üzerinden gerçekleşiyor.
Yaklaşık bir yıldır Suriye üzerinden Mısır doğalgazı ve Ürdün elektriğini almak isteyen Lübnan hükümetine "izin" çıktı. Böylece ABD Mısır ve Ürdün gibi bölgedeki müttefiklerinin ekonomik etkisini arttırıyor. Lübnan ve Suriye gibi İran etkisinin yoğun olduğu ülkelere de "havuç" uzatıyor.
Öte yandan Hizbullah'ın döviz krizini aşmak için İran'dan petrol ve ilaç alma önerisi ile petrol krizi için İran'dan akaryakıt gemisi getirmesi ABD'nin havucunun itibar görmediğini ortaya koydu. Vurma tehditlerine karşın, geminin Suriye'ye yanaştırılması ve oradan da tankerle Lübnan'a taşınacak olması, ABD'nin hamlelerinin sonuç almasının pek de olası olmadığını gösteriyor.

Suriye, Rusya ve Çin

Lübnan'ın yanı sıra Suriye'de yaşanan gelişmeler de hegemonya savaşının birer yansımasını barındırıyor.
ABD, Suriye dosyasında var olan konumu korumakla birlikte "gerilimi" Rusya'nın üstüne bırakarak Çin'e daha kuvvetli yönelmesini sağlayacak enerjiyi toplamayı amaçlamakta. Ayrıca Rusya'nın Suriye ile oyalanmasını sağlayarak onun Çin'e desteğe gelmemesini, gelirse de daha az kuvvetle gelmesini hedefliyor.
Rusya Suriye'ye gömülüp kalmamak için SDM ile Esad arasındaki ilişkileri geliştirirken Dera'da tekrar ayaklananlar ile Esad arasında mutabakat sağlıyor. Çin de Afganistan'da olduğu gibi bölge ülkeleriyle ilişkilerini geliştirerek çembere alınmasını engellemeye çalışıyor. İran'ın ŞİÖ'ye alınması da Rusya ve Çin'in ABD'nin bölme stratejisine kolayca kanmayacaklarını gösteriyor.
Kapitalizmin krizi, pandemi, Rusya ve Çin'in birlikte hareket etmesi, Fransa ile olan gerilim ABD'nin bölgedeki işinin hiç de kolay olmadığını gösteriyor. Fakat ABD'yi ve Orta Doğu halklarının yaşamsal çıkarlarını göz etmeyen diğer küresel güçlerin hesaplarını bozacak esas güç halkların direnişi olacak. Lübnan'daki gösterilerin de gösterdiği üzere kurtuluş ışığı güçleniyor.

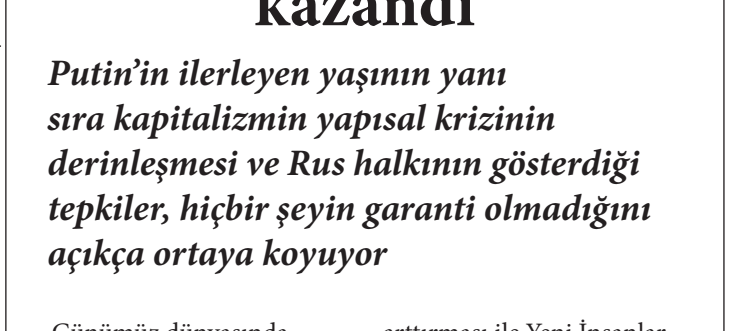

Putin "şimdilik" kazandı

Putin'in ilerleyen yaşının yanı sıra kapitalizmin yapısal krizinin derinleşmesi ve Rus halkının gösterdiği tepkiler, hiçbir şeyin garanti olmadığını açıkça ortaya koyuyor

Günümüz dünyasında önemli küresel güçlerden biri olan Rusya'da beklenen Duma seçimleri gerçekleşti. Seçimler, her ne kadar heyecanlı olmasa da Rusya'yı gelecekte nelerin beklediğine dair meraklı bekleyişe sahipti. Fakat seçimler büyük oranda beklenildiği gibi sonuçlandı ve Putin'in partisi birinci oldu.

Yolsuzluk sürüyor

Oyların yüzde 49,82'sini alan Putin'in Birleşik Rusya Partisi önceki seçime göre yüzde 5'lik bir kayıpla seçimlerden çıktı. Partinin yaşadığı kaybın nedenlerin başında yolsuzluk ve kötü yönetim geliyor.
SSCB'nin son döneminde başlayan ve Yeltsin döneminde giderek artan yolsuzluk, Putin'in oluşturduğu sistemde de devam ediyor. İlk dönemlerinde Yeltsin'in yolsuzluklarına karşı mücadele ederek kitlelerden onay alan Putin, oluşturduğu oligark grubuyla birlikte yolsuzluk bataklığına düşmüş durumda.
Elbette ki yolsuzluğun oluşması nedeni kişisel etmenlerden çok kapitalizmin yapısı.
Buna ek olarak pandemide gösterilen kötü yönetim Putin'e tepkileri arttırdı. Bu tepkiler 2021 yılının başındaki protesto gösterileri ile kendini açığa vurmuştu.
Öte yandan seçim sonuçları bu tepkilerin şimdilik iktidarı tehdit etmediğini gösteriyor.
Fakat Rusya Federasyonu Komünist Partisi'nin oyunu arttırması ile Yeni İnsanlar grubunu Duma'ya girmesi halktaki tepkilerin yok sayılamayacağını gösteriyor.

Tepkiler ciddi

Yüzde 18,93 oy oranı ile ikinci olan Rusya Federasyonu Komünist Partisi (RFKP), oyunu en fazla arttıran parti oldu. Partinin oylarını yüzde 13,34'ten 18,93'e çıkarmasında birçok sol örgütle birleşmeyi sağlaması ile halkta oluşan tepkiye kısmen de olsa cevap olmasının payı büyük.
Moskova'da Putin'in partisiyle başa baş mücadele yürüten Komünist Parti, yoksul taşralarda da halkın desteğine sahip. Böylece sistem karşıtı, sol-sosyalist bir siyasal hat izlemenin Rus halkında ciddi bir karşılığının olduğu görülüyor.
Diğer yandan Batı yanlısı "Yeni İnsanlar" grubu aldığı yüzde 5,32 oy ile Duma'ya giren beşinci parti oldu.
2021 yılının ilk aylarındaki protestoların başını çeken Navalniy yanlılarının desteklediği partinin aldığı oy oranı oldukça önemli.
Bütün engellemelere rağmen ulaşılan oy oranı halktaki tepkilerin ciddiyetinin bir diğer göstergesi.
Seçime katılım, oldukça sınırlıydı. Halkta şimdilik Putin liderliğinin devam etmesi isteği görülüyor. Fakat Putin'in ilerleyen yaşının yanı sıra kapitalizmin yapısal krizinin derinleşmesi ve Rus halkının gösterdiği tepkiler, hiçbir şeyin garanti olmadığını açıkça ortaya koyuyor.

GENÇLİK

Pandemi ve krizin yarattığı "yeni normalin" tüm halk kesimleri gibi üniversiteli gençler için de çok normal olmadığı kısa sürede ortaya çıktı.

Barınma sorunu büyüyor, mücadele yayılıyor

Pandemi başlamadan önce yeterli yurt olmamasından ve bursların yetersiz olmasından dolayı part-time işlerle niteliksiz barınma ve niteliksiz eğitim koşullarına mahkûm edilen üniversiteliler bugün barınamaz hale geldi.

Güney Mengen

Neoliberal Kapitalizmin krizi dünya genelinde derinleşiyor, yoksulluk yaygınlaşıyor, milyonlarca insan barınma, beslenme, eğitim, sağlık gibi temel haklarına dahi ulaşamıyor. Sosyal konumu itibariyle bu durumdan en çok etkilenen kesimlerden biri de üniversiteliler oluyor.
AKP hükümetinin salgını yönetememesi ve içine girdiği krizler sarmalı sebebi ile üniversitelerimiz bir buçuk seneyi aşkın süredir kapalı.
Covid-19 salgınının ortaya çıkmasıyla birlikte eşit olmayan koşullarda çevrimiçi eğitimini devam ettirmeye çalışan üniversiteliler AKP'nin ucuz işgücü sarmalının içinde eğitiminden mahrum bırakıldı.

Yeni normalin yeni krizi: barınma sorunu

Pandemi başlamadan önce yeterli yurt olmamasından ve bursların yetersiz olmasından dolayı part-time işlerle niteliksiz barınma ve niteliksiz eğitim koşullarına mahkûm edilen üniversiteliler bugün barınamaz hale geldi.
Yüz yüze eğitim kararının açıklanmasından hemen sonra ev, apart otel, özel yurt kiralarına yapılan fahiş zamlar üniversitelileri fırsatçı mülk sahiplerine, fırsatçı emlakçılara, tarikat yurtlarına, üniversitelerden ve kentlerden uzakta, güneş görmeyen, rutubetli, küçük evlerde tıklım tıklım yaşamaya mahkûm ediyor.
Girdiği her krizin bedelini halka ödetenler, ayda 650 TL kredi ile niteliksiz yaşama mahkûm ettiği üniversiteliler için "Elinize dizinize dursun" diyor.

Her yer bina öğrenciler hiçbirine sığamıyor

Her yeri inşaatla rant alanına çeviren, çeşitli sermaye gruplarının vergi borcunu silen devletin, yeni yurtlar açmaya da burslara zam yapmaya da bütçesi olduğunu biliyoruz.
Geçinebilmek için sokak müziği yapan gençleri, maskesiz dolaşan çocukları, sokağa çıkma yasağında evsizleri denetleyen ve hepsine teker teker ceza yazan devletin, ev, apart otel, yurt kiralarını denetleyebileceğini biliyoruz.
KYK yurt sayıları artmıyor ve imkânları geliştirilmiyorken, iktidar teşvikleriyle açılan TÜGVA, TÜRGEV, ENSAR gibi yandaş vakıfların ve diyanet yurtlarının arttığını, imkânlarının geliştiğini görüyoruz.
Günlerdir yeni yurtlar yapılması, burslara zam yapılması, ev kiralarına üst sınır getirilip denetlenmesi, emlak komisyonları mülk sahipleri tarafından karşılanması talepleriyle sokaklarda kalan gençler kamuoyunun gündemine oturdu. Elbette bu durum tesadüfi değildir, barınma bugün milyonların ortak sorunudur.

Bütün dünyayı sarsan mücadele olarak barınma hakkı

Pandemi döneminde ABD'de evsizlerin boş evleri işgal eylemleri oldu, bunun yanı sıra Almanya'nın Berlin kentinde 11 Eylül'de yaklaşık 30 bin kişinin yüksek kira fiyatlarına karşı miting yaptığına tanıklık ettik.
İrlanda'da öğrenciler barınma sorununa dikkat çekmek için meclis önüne çadır kurdular.
Evsiz İşçiler Hareketi (MTHS) Sao Paolo Menkul Kıymetler Borsası'nı işgal etti.
Küresel kapitalizmin içinden geçtiği krizler sarmalı yoksulluğu her geçen gün derinleştirip dünya genelinde adeta bir "mülksüzler ordusu" yaratıyor. Egemenler gücümüzün farkında oldukları için en ufak hak arayışımızda dahi önümüze kolluk kuvvetlerini yığıyor. Gücümüz birliğimizdedir. Gücümüzün farkına varalım.

Toplumsal karşı koyuşlar örmeye yazgılı mıyız?

Üniversite gençliği, kendisini bizzat ifade edeceği alanlara yapılan tüm müdahalelere kazan kaldırmaya hazır.

Ali Çadırcı

Adları rüşvet, dolandırıcılık, kara para aklama, çeşitli usulsüzlük ve yolsuzluklara karışmış takım elbiseli politikacıların bizler hakkında aldıkları kararları bekleyerek ömrünü geçiren gençleriz. Onların aldıkları kararlara göre okula gidebiliyor, sevgililerimiz ile buluşabiliyor, bizim için ayırdıkları bütçe yeterli olursa şayet diyetimize öğün ekleyebiliyoruz.
Gençliğimizin varoluşuna ait, akıldışı otoriteye karşı duyulan huzursuzluk, özgürlüğün kırıntıları ile tatmin olmama hali siyasal bir bilincin kapısını aralayarak kapının hemen ardında yer alan özgürleşme alanlarına sürüklüyor bizleri. Özgürlüğün kapıları açıldıkça da olayları genç yaşımıza göre tayin eden bilincimiz şunu fark ediyor: Hedefini arayan öfkemizin kendisi, aslında yaşam alanlarımızı belirlemeye, dar sınırlılıklar içerisine hapsetmeye çalışan sistemin ta kendisiymiş meğer.

Her şeye gücü "yetemeyen" kötülük

İşsizlik, yoksulluk ve açlık ile süregiden bir toplumsal ahval var. Egemenler ise rotayı kendi taraflarına çevirmek için toplumsal çürümeyi devreye sokmaya çalışıyor. Çürümenin mülteci ve Kürt düşmanlığı ile beslenmek istendiğine de şahit oluyoruz. Bunlar da yetmezmiş gibi yangınlar, seller, ölümler, hastalıklar, ezeli ve ebedi felaketler kılıfına da sokulmak isteniyor. Güçleri her şeye yeten egemenler çaresiz ve bitap düşmüş taklidi yapabiliyorlar önümüzde, ama yemezler…
Çelişkiler derinleştikçe, mafya- çete ittifakının kirli suç ilişkileri, karanlık tezgâhları üniversite gençliğinde de devlet bilincinin yaratılmasını sağlıyor…

İktidar hayatı hedef aldığında

Pandeminin faturasını toplumsal alanlardan tecrit edilerek ödeyen üniversite gençliğinin önünde yine iktidarın keyfiliği duruyor. Alınan tedbirlerin yeterli olup olmayacağına göre belirlenecek yeni bir dönem başlıyor.
Kayyumlar, krizler vb. başlıklarda gördük ki üniversite gençliğinin kendisini ilgilendiren konularda alınan kararlara boyun eğecek, "söz dinleyecek" bir sabra sahip değil. Üniversite gençliği, kendisini bizzat ifade edeceği alanlara yapılan tüm müdahalelere kazan kaldırmaya hazır. İfade alanları değil sadece; yaşamak, geçinmek, genç olmak için gereksinim duyduğu ihtiyaçları için mücadele etmeye hazırız. Ekonomik ve sosyal yetersizliklerin sebebinin, sermaye imparatorluğu ve onun hizmetindeki siyasal iktidar olduğunun da farkındayız.

Kendisini gerçekleştirecek özgürlük

Siyasal bilincimizi belirleyen öznelerin ihtiyaçlarımız, taleplerimiz, anın içinde kendisini şekillendiren ufkumuz ve koşullar olduğunu biliyoruz. Kendimizi gerçekleştirmek için önümüzdeki en büyük engel ise gözaltılar, tutuklamalar, baskı ve abluka iklimi ile yaratılmak istenen korku imparatorluğu olduğunu bizzat Boğaziçi sürecinde deneyimledik.
Egemenler yine bizi yolumuzdan caydırmak isteyecekler bunu da biliyoruz. Faşist kurumsallaşmalarının önlerinde büyük bir engeliz çünkü…
Bütün bunların ışığında karşı koyuşumuzu bir adım daha ilerletmeliyiz. Ve yeni bir toplumun kuruluş mücadelesine destek vermeliyiz.

Üniversiteli genç kadınlar sorunlarına karşı örgütleniyor

Genç kadınlar, sıkıştırılmaya çalışıldıkları tüm özel ve kamusal alanlarda üzerlerine örülmek istenen duvarları özgürlük arayışları ve isyanlarıyla yıkarak ilerliyorlar.

Rozana Urkun

Yeni dönem genç kadın hareketi, pandemiye rağmen oldukça güçlenen ve farklı yöntemlerle sesini geniş kitlelere duyuran bir hareket haline geldi. Kadınlar bu dönemde aile evinde şiddete, çevrimiçi derslerde hocaların tacizi ve dijital alanda sürekli şiddete maruz kaldı. Kadınlar şiddet, taciz ve mobinge karşı pandemi döneminde de örgütlü mücadele vererek direnmeye devam ettiler.Üniversitelerde tacizci ve kadın düşmanı hocaların dersini basan kadınlar bu sefer aynı hocaların çevrimiçi derslerini ya da seminerlerini basmaktan geri durmadılar. Yine sosyal medya üzerinden yaşadıkları her türlü şiddeti, feminist bir özsavunma olan teşhir yoluyla dile getirdiler.

Ev içi şiddet

Evlerde çevrimiçi derslerden arta kalan zamanlarda ev işleriyle ilgilenmek, yeniden üretim süreçlerinde bulunmak genç kadınların somut gerçekliği haline geldi. Bu dönemde hiçbir öğrenim ya da geçim desteği-bursu alamayan kadınlar, eğitim süreçlerini askıya alarak çok düşük ücretler karşılığında çalışmak zorunda bırakıldı.Yine genç kadın işsizliği kendi rekorunu kırmaya devam etti ve en büyük işsizlik türlerinden biri haline geldi.

Pandemi sonrası

Genç kadınlar yeni dönemde birçok talep-le mücadeleyi büyütmeye hazırlanıyor! Boğaziçi sürecinde, eski kayyum rektör Melih Bulu ve arkadaşlarının saldırıları ilk önce kadın ve LGBTİ+ birimlerine yönelik oldu. Boğaziçi'nde bulunan Cinsel Tacizi Önleme Komisyonu (CİTÖK) Ofis Koordinatörü Cemre Baytok önce ücretsiz izne çıkarıldı, sonra kendisinin işine son verildi. Melih Bulu'nun yardımcısı bunun gerekçesini Baytok'un "radikal feminist" olmasına ve cinsel tacizi önlemenin tam mesai gerektirmediğine dayandırdı.

Genç kadınların sorunları

Üniversitelerde genç kadınların yaşadıkları cinsel taciz ve saldırıları normalleştirme gayesiyle yapılan bu hamleler elbette sonuçsuz kalmayacak. Tüm üniversitelerde Cinsel Tacizi Önleme Komisyonları'nın kurulması ve feminist bir bakış açısıyla işletilmesi genç kadın hareketinin önemli bir hedefi. Üniversitelerin anti demokratik bir zemine çekilmeye çalışılması, baskıcı siyasi atmosferin üniversitelere de yansıma sonucu zaten kadınlar için ideal bir yaşam alanı olmaktan çoktan çıkmış olan üniversiteler, genç kadınlar için tam bir baskı mekanizması haline geldi.
Ücretsiz barınma hakkının sağlanması, yurt ve kira fiyatların artması, yine hâlihazırda var olan yurtların zaten kadınlar için birer denetim ve kontrol merkezi oluşu genç kadınların en önemli sorunlarından.

Mücadeleye devam

Tüm bunlara rağmen genç kadınlar, sıkıştırılmaya çalışıldıkları tüm özel ve kamusal alanlarda üzerlerine örülmek istenen duvarları özgürlük arayışları ve isyanlarıyla yıkarak ilerliyorlar. Özellikle genç kadınlara yönelik baskı, şiddet ve ayrıştırma politikaları şiddetlendikçe tam karşısında büyüyen bir kadın mücadelesi de var. İstanbul Sözleşmesi feshedildiğinde, Boğaziçi ile gündeme gelen kayyum rektör eylemliliklerinde en önde yer alan genç kadınların mücadelesi şüphesiz üniversitelerin açıldığı bu süreçte de tüm direngenliğiyle ve toplumsal muhalefetin bütününe umut aşılayan bir biçimde devam edecek.

KADIN

İktidar koalisyonunun kadın düşmanı politikaları, kadınlara direnişten başka seçenek bırakmıyor.

Kadın yoksulluğu derinleşiyor

Hâlihazırda patriyarkal kapitalist sistemde kadınların iş arama, bulma, bulmayı ümit etme oranları az iken; pandemi ile birlikte işsizlik kadınlar açısından neredeyse tavan yapmış durumda. Uzun yıllardır dile getirilen yoksulluk giderek daha fazla kadınlaşıyor.

Deniz Uslu

(...) *1. sayfadan devam*

Hala devam eden bu yöntem kadınlar açısından patriyarkal kapitalizmin kadınlardan beklediği rollerin ağırlaşmasına neden oldu. Kadınlar evde (özellikle anne olan kadınlar) hem işyerinin ondan beklediklerini yaptı hem ev içi emek sürecini taşıdı. Çifte yük çok somut bir biçimde görünmüş oldu. Özel alan ile kamusal alan ayrımı silikleşti. Pandemi bahanesiyle "küçülmeye" giden işletmeler, ilk önce kadın işçileri işten çıkardı.İktidar koalisyonunun pandemi bahanesiyle inşasını hızlandırdığı yeni emek rejimi işçi sınıfına çok düşük ücretlere, kölece çalışma koşulları dayatıyor. Sürekli yükselen enflasyon ile daha da eriyen ücretlerle hane halkının ihtiyaçlarını en ucuza karşılamak yine kadınlara düşüyor. Yaşamaya bile yetmeyecek ücretler kadınların ücretsiz ev içi emeği ile dengeleniyor. Dışarıdan satın alınamayan birçok şey kadınlar tarafından hane için üretiliyor. Kadınlar, görünmeyen ev içi emeğe hayatlarını adamak zorunda bırakılırken, kendi ihtiyaçlarını sürekli geri plana atarak çoğu zaman yaşadıkları hanenin en yoksul bireyi haline geliyor.

Kadın işsizliği büyüyor

Türkiye'de kadın istihdamı erkeklere oranla çok düşük seviyede. Kadınların iş arama, bulma ihtimalleri de iş bulma umudu da erkeklere oranla düşük. Kadın istihdamı grafiklerde az yer kaplıyor. TÜİK verilerine göre dar tanımlı kadın işsizliği yüzde 15 fakat DİSK-AR araştırmalarına göre geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 37,7. Pandemi döneminde işsiz kalanlar da eklendiğinde bu oran yüzde 43'lere çıkıyor. Yani hâlihazırda patriyarkal kapitalist sistemde kadınların iş bulma oranları az iken pandemi ile birlikte işsizlik kadınlar açısından neredeyse tavan yapmış durumda.
Yoksulluk giderek daha fazla kadınlaşıyor. Bu tablodan hareketle, kadınların yaşam alanlarına baktığımızda geçinememe, günlük işlerde çalışma, daha fazla güvencesizlik ve esnek çalışmayı görüyoruz. Ya da daha fazla "erkek eline bakma" durumunu. Kadınlar istihdamdan uzaklaşırken ev içi hijyen sağlama, bakım rollerine daha fazla gömülüyor. Yani kadınlar bir yandan ücretli işçilikten uzaklaşıyor diğer yandan ücretsiz işçiliğe daha fazla yakınlaşıyor. Görünmeyen emeğin öznesi olan kadınlar açısından bu durum, sistem tarafından "yeni normal" ilan edilmeye çalışılıyor. Kadınlar açığa çıkan bu tablo karşısında ev içi görünmeyen emek tartışmasını daha fazla yapmalı, özellikle bakım emeğinin toplumsallaşması konusunda mücadele etmeli; katmerlenen bu sorunların doğallaştırılmasını reddetmeli, ücretli emek alanında varlıkları ve hakları için daha fazla mücadele etmeli.

Bireysel silahlanmanın kapsamı genişletiliyor

İktidar ortakları içinde bulundukları krizler sarmalından çıkış için, şiddet ve korku ortamının derinleştirilmesinden başka yol görmüyorlar. Savaş ve şiddet erkek egemen iktidar biçimleriyle kendini yeniden kuruyor.

Cemile Baklacı

Ateşli silahlar ve bıçaklarla diğer aletler hakkındaki yönetmelikte 11 Eylül'de yapılan değişikliklerle silah taşıma ruhsatı verilebilecek iş kollarının ve bürokratların kapsamı genişletildi. Bunların arasında müteahhitler de var.
Cumhurbaşkanlığına bağlı neredeyse tüm birimler (OHAL görevli personelleri dahil), büyükşehir belediye başkanları ve genel sekreterler, il özel idaresi görevlileri… Özellikle kamu çalışanlarının silahlanması adeta teşvik ediliyor.
Yönetmeliğin eski halinde "hiçbir şekilde ruhsat verilmez" olarak belirtilen bazı suçlardan hüküm giyenlerin bir kısmı için "cezanın infazının tamamlandığı tarihten itibaren 5 yılı geçmesi ve bazı suçlarda para cezasının ödenmesi" halinde ruhsat verileceği yönünde değişiklik yapıldı.

Bireysel silahlanmanın önü açılıyor

İktidar ortakları içinde bulundukları krizler sarmalından çıkış için, şiddet ve korku ortamının derinleştirilmesinden başka yol görmüyorlar. Savaş, şiddet erkek egemen iktidar biçimleriyle kendini yeniden kuruyor. Bireysel silahlanmanın genişletilmesiyle bu şiddet ve korku ortamının beslenmesi amaçlanıyor.
2016-17-18 Polis Akademisi Raporunda; kadın cinayetlerinde kullanılan aletlerde ateşli silah yüzde 52,8, kesici alet kullanımı yüzde 31 oranında. Erkeklerin işledikleri kadın cinayetlerinde yıldan yıla artan silah kullanımı (erkekler tarafından katledilen 300 kadının 170'i) 2020 yılında yüzde 56 oluyor.
Polis, asker gibi devletin zor aygıtlarının bir parçası olan ve silah taşıması "meşru" sayılan erkekler de silahlarını kadınlara doğrultmaktan çekinmiyorlar. Halihazırda 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi Kanun'unda tedbir kararı olan şiddet faili erkekten silahı tedbir süresince elinden alınabiliyor. Benzer bir madde yeni yönetmeliğe eklenmiş durumda. Ancak bunun uygulamada bir karşılığı yok. Kadınların çok sık karşılaştığı ısrarlı takiplerde, tehdit ve zor kullanma araçlarında erkekler ateşli silahları artan sıklıkta kullanıyor.
İktidar koalisyonunun kadın düşmanı politikalarının verdiği güçle daha da artan erkek şiddeti, şimdi de bireysel silahlanmanın kapsamının genişletilesiyle beslenecek.

Erkek şiddetine karşı öz savunma haktır!

Kadınlar uzun zamandır, yasaların uygulanmamasının, kadınların tedbir kararı aldırmasının ancak bu kararların emniyet ekiplerince yerine getirilmemesinin sonucunu hayatlarıyla ödüyor.
Ancak hayatları ve özgürlükleri için direnen kadınlar, iktidar koalisyonunun kendi gelecekleri için yaptığı hesapları bozacak kadar büyük bir güçle ilerliyor. Yaratılan bu şiddet sarmalına karşı kadınlar, öz savunma hakkını daha da güçlü talep edecektir.

Kadın katilleri ve katilleri koruyanlar

AKP iktidarının, patriyarkal kapitalist çıkarları doğrultusunda normalleştirdiği cezasızlık, hukuksuzluk iklimi, nasıl bir toplum inşası içerisinde olduklarını da gözler önüne seriyor.

İrem Kayıkçı

Kadın katillerini ve bu katilleri koruyanları yazalım, konuşalım.
Her gün en az 3 kadının katledildiğini, her ay onlarca kadın cinayeti haberinin okunduğunu, çetelelerin normalleştirildiğini, Türkiye'nin geçtiğimiz 20 yıl içerisinde günden güne nasıl da kadın mezarlığı haline geldiğini ve bunun normalleştirildiğini konuşalım. Ve tabii ki tuğlayı çekip yıkmaktan öte, tuğlayı "öz savunma haktır" diyerek patriyarkal kapitalist sisteme ve koalisyon hükümetine fırlatacak milyonların hareketini, kadın hareketini konuşalım.
Devlet krizinden ekonomik krize birçok krizin içerisinde olan iktidar koalisyonunun devamlılığı açısından şiddet aygıtı ve bu şiddet aygıtının türlü biçimleri uzun süredir hayatımızın her alanına sirayet etmiş durumda.

Hukuksuzluk, cezasızlık, faşizmi kurumsallaştırma hamleleri

AKP hükümetinin, patriyarkal kapitalist çıkarları doğrultusunda normalleştirdiği cezasızlık, hukuksuzluk iklimi; sadece kendi devamlılıkları açısından önemini değil nasıl bir toplum inşası içerisinde olduklarını da gözler önüne seriyor.
Ceza almış kadın katillerinin İstanbul Sözleşmesi'nden geri çekilme tartışmaları sürecinde avukatlarına söyledikleri "biz de artık çıkarız o zaman " söylemi, bu cezasızlık ve hukuksuzluk dönemine nasıl da güvendiklerini gösteriyor. Tabii neden güvenmesinler ki? "Devlet baba" krizde olabilir ama zaten krizleri çözme kapasitelerinin daralması ve hatta neredeyse yok oluşu aileden kamusal alana yayılan erkek egemen tahakküm için besleyici bir ortam oluşturuyor.
Bu ortamlardan bir tanesine örnek TBMM Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Belirlenmesi Araştırma Komisyonu'nda idi. AKP Konya Mv.'nin "Allah vergisi bir duygu, özellik, düşünce" söyleminden o dönemin Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un "Aslında şiddet nötr bir enerjidir" söylemine kadar her söz şiddeti ve kadın cinayetlerini normalleştirmenin türlü biçimiydi.
Bir diğer örnek ise adli yıl ve Yargıtay binası açılışında Cumhurbaşkanı-Diyanet İşleri Başkanı-Yargıtay Başkanı üçlüsünün verdiği dua pozunda erkek egemen yargının patronunun ve yönlendiricilerinin hakkını teslim ediyordu. Kadın cinayetlerini önleyebilecek İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararından sonra, yerli-mili-dini bir Ankara Sözleşmesi yazılacağına dair hamlede el yükselten Diyanet; "Peki ya Yeldana Kaharman? Ya Aleyna Çakır?" diye soramayacak ama "bağımsız yargı" ve "hukukun üstünlüğü" yalanıyla el pençe divan duracak Yargıtay…

Kadınların fiili meşru mücadelesi

Devamlılığını faşizmi kurumsallaştırmada arayan koalisyon hükümetinin; Sedat Peker ifşaatlarıyla yeniden gündem olan Yeldana Kaharman ve Aleyna Çakır cinayetlerine dair sessizliği, bizlere bir kere daha failleri belli kadın cinayetlerinin üstünü örtmede hünerli devlet geleneğini hatırlatıyor. Fakat bu sefer derinleşen devlet krizi ortamı, erkek egemenlerin birbirlerinin suçunu örtmedeki çabasından daha fazlasını gerektiriyor. Faşizmin kurumsallaşmasında marjinalize edilerek saldırılan kadın hareketi kutuplaştırmalara, ikiliklere sıkıştırılmaya meyyal birçok direniş hareketinden farklı bir yerde şu an. Çünkü en somut haliyle erkek egemen sistemin "şiddet ve öldürme" politikaları karşısında yaşam mücadelesi vermenin meşruluğunu taşıyor.
Ve her sokak, kadınları "yaşam ve özgürlük" için bu meşru mücadeleye çağırıyor.

EKOLOJİ

Yeni dönem; yerel mücadele dinamikleri ile küresel ekoloji hareketinin güçlü bir bağ kurmasını zorunlu kılıyor.

Ekoloji mücadelesinde yeni dönem

Devletin tüm mekanizmaları şirketlerin önünü açmaya odaklı birer aparat haline geldiğine göre, ekolojik kriz nedeniyle açığa çıkacak olaylara nasıl müdahale edeceğimizi belirlemek ekoloji hareketinin gündemi olmak zorunda.

Utku Şahin

Bu refleksin gelişmesinde ekolojik krizin geldiği boyutun önemli bir etkisi var. Şirketlerin doğa talanını gerçekleştirebilmesi için gereken tüm koşulları yaratan iktidar güçleri, doğa düşmanı politikalar ile yıkım sürecini hızlandırdı. Marmara Denizi'nde müsilaj, Karadeniz şehirlerinde sel ve ülkenin her noktasında yaşanan, müdahale edilmeyen orman yangınları. Yaşananları anlık olarak takip eden halkın geleceğe yönelik kaygıları ve öfkesi her geçen gün yükseliyor.

Orman yangınları

Bilim insanlarının tüm uyarılarına rağmen iktidar güçlerinin olası yangınlara karşı yeterli önlem almadığı ortaya çıktı. Bu durum daha önce yaşanmayan düzeyde bir deneyimin ortaya çıkmasını sağladı. Muğla, Antalya ve Dersim illerinde devletin yangınlara karşı müdahalesini yetersiz bulan halk, öfke duymanın ötesine geçerek yaratıcı, örgütlü biçimler oluşturarak yangın müdahale ekipleri oluşturdu. Bu ekiplerin oluşması ve çeşitli afet eğitimlerinin yapılmasında ekoloji hareketi öznelerinin özel bir çabası olduğunu söylememiz gerekir.

Ekoloji aktivistleri sermayenin rantına karşı doğayı korumakla sınırlı kalmayıp, olası yangın, sel vb. olaylara karşı kendi örgütlü refleksini verebilmenin arayışı içine girdi. Hayalini kurduğumuz ekolojik toplumun mümkünlüğü için işte böyle bir kurucu ruha ihtiyacımız var. Devletin tüm mekanizmaları şirketlerin önünü açmaya odaklı birer aparat haline geldiğine göre, ekolojik kriz nedeniyle açığa çıkacak olaylara karşı nasıl müdahale edeceğimizi belirlemek ekoloji hareketinin gündemi olmak zorunda.

Paris ve Glasgow

Paris iklim zirvesinden bu yana devletlerin iklim krizini durdurabilmek için alınması gereken önlemleri almadılar. Kasım ayında gerçekleşecek olan COP26 Glasgow İklim Zirvesi buluşmasına karşı şimdiden dünyanın pek çok ülkesinden anti-kapitalist hareket yan yana geliyor. Devletlerin yan yana gelerek yapacağı zirveye karşı halkların iklim anlaşması kavramını ortaya çıkartan hareketler yeni dönemin ekoloji mücadelesini biçimlendirmek için önemli bir adım atıyor.
Sınıfsal çelişkiler belirginleştikçe, sermaye karşıtı ekolojik bir toplumun ihtiyacı şekillenmiş oluyor. Yeni dönem; yerel mücadele dinamikleri ile küresel ekoloji hareketinin güçlü bir bağ kurmasını zorunlu kılıyor.

Göller kuruyor mu kurutuluyor mu?

Milyonlarca yılda oluşan göller on yıllar gibi kısa sürelerde doğrudan ya da dolaylı olarak kurutuluyor.

S. Özgür

Bir zamanlar Amik Gölü vardı, artık yok. Peki ya Seyfe Gölü, nazar boncuğu olarak bilinen Meke Gölü'ne ne oldu? Bunlar gibi onlarca göl kuru(tul)du. Önce yeryüzünden, sonra haritalardan silindi. Oysa ki bu durumun yarattığı ekolojik tahribatın etkileri ne yaşamlarımızdan ne de hafızalarımızdan silinecek.
Milyonlarca yılda oluşan göller on yıllar gibi kısa sürelerde doğrudan ya da dolaylı olarak kurutuluyor. Son 50 yılda Marmara Denizi büyüklüğünde su kütlesi kurudu. Basit birkaç kelime ile yazdığım bu durumun ekolojik tahribatı sayfalar dolusu. Sulak alanlar, havadaki nem dengesinin korunmasından, kuşların göç yollarının dinlenme yeri olmasına, yağışların depolanmasını sağlamasından, birçok canlıya ev sahipliği yapmaya kadar, farklı şekillerde ekolojik dengede önemli bir yer tutarlar.

Ekolojik bilinçten yoksun sulak alan anlayışı

Sulak alanların korunmasını amaçlayan Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası bir sözleşme olan Ramsar Sözleşmesi'ne göre, göller sulak alan tanımına dahildir. Sulak alanlarla ilgili atılan her adım gölleri de ilgilendiriyor. Bu adımların yanlışlığını da kurutulan göllerden birebir deneyimliyoruz.
Sulak alanlara büyük darbelerden biri akarsuları bölen, sulak alanların su ile beslenmesini engelleyen HES'ler ve barajlar gibi plansız su alt yapı projeleri. Akarsuları hidroelektrik enerji üretme alanı, gölleri gereksiz yer kaplayan kurutulması gereken araziler olarak gören bu bakış açısının ekolojik bilinçten yoksun olduğunu söyleyebiliriz. Bu bakış açısının mimarlarından olan Devlet Su İşleri (DSİ)'nin göllerin kurumasındaki payı büyük. Bunu tarım arazisi ve yerleşim yeri alanı açma amacıyla gölleri kurutma işine soyunmasından deneyimliyoruz. DSİ'nin eseri olarak Hatay Amik Gölü kurutulması sonrası gelişen iklim değişimi, sıcaklık artışı, tarımsal verimin azalması, göçmen kuş ölümleri, tuzlanma gibi ekolojik sorunlar, göl kurutma çalışmalarının yanlışlığını kanıtlar vaziyette.

Sermayeden yana yasal düzenlemeler

Ekolojik bilinç yoksunluğunu sulak alanlarla ilgili yapılan yasal düzenlemelerde de görebiliyoruz. "Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikle sulak alanlarda sportif, eğlenme, dinlenme vb. hizmetler için tesis kurmanın önü açılıyor, yapılaşmaya davetiye çıkarılıyor.
Yenilenebilir Enerji Kanunu ile yenilenebilir enerjiyi teşvik adına korunan alanlar yatırıma açılıyor, uzun vadeli ekolojik etkileri düşünülmeden HES sayıları günden güne arttırılıyor.
Yasal düzenlemelerle rantın, sermayenin yatırımlarının önü açılıyor. Bu doğrultuda alınan kararlar ivedilikle uygulanıyor.
İş sulak alanları korumaya gelince bu hızdan eser kalmıyor. Örnek; uygulanmayan Ramsar Sözleşmesi. Sonuç; uluslararası öneme sahip alan olan 14 farklı Ramsar Alanı'ndan üçünün kurulması.

İklim krizi, Paris ve Glasgow

Doğanın kendini yeniden üretebilme kapasitesi ile "medeniyetin" doğayı sömürme hızı eş zamansız olarak ilerliyor.

Şevin Ulusoy

Ekolojik krizin en önemli görünüm biçimlerinden olan iklim krizi Türkiye'yi ve tüm dünyayı sarsmaya devam ediyor. Öte yandan rant ve talan projelerine karşı, doğa ve yaşam alanları için insanlar direnişte. Her geçen gün insanlar bu yaşadıkları felaketlerin bir kader değil kapitalist düzeninin sonucu olduğunu görüyor.
Geçtiğimiz aylarda yayınlanan IPCC 6. Değerlendirme Raporu, sanayileşme döneminden sonra atmosferdeki karbondioksit salınımının %47, metan gazı salınımının %156 oranında arttığını söylüyor. Atmosfer artık daha fazlasını kaldıramıyor. Havaya salınan bu gazların aşırılığı, yeryüzünde kalıcı hasarlar bırakıyor. Doğaya yönelik bütünlüklü saldırılar devam ettiği sürece devletlerin aldığı sözde önlemlerin bir önemi kalmıyor. Doğanın kendini yeniden üretebilme kapasitesi ile "medeniyetin" doğayı sömürme hızı eş zamansız olarak ilerliyor. Bu da doğanın kendini yeniden üretebilmesinin önünde büyük bir engel oluşturuyor. Doğa kendini yeniden üretemedikçe ekolojik kriz derinleşiyor.

İklim krizi ve Paris

2015 yılında Paris'te yapılan İklim Konferansında günümüzde 197 ülkenin imzacı olduğu iklim krizine yol açan sera gazlarının azaltılması sonucunda küresel sıcaklık artışının 1,5 derece altında tutulmasını kapsayan bir anlaşma imzalandı. Türkiye anlaşmaya 22 Nisan 2016'da imzacı olmasına rağmen bugüne kadar parlamentosuna taşımayan tek G20 ülkesi.
Türkiye imzaladığı anlaşmayı parlamentodan geçirmek için 2018'de iki şart sunmuştu. Bunlardan biri yenilenebilir enerji ve karbon emisyonunu azaltmak için gerekli kredileri alabilmesi, diğeri de Türkiye'nin BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesinde "gelişmiş ülkeler" kategorisinden "gelişmekte olan ülkeler" kategorisine alınmasıydı.
Erdoğan 22 Eylül'de Paris İklim Anlaşmasını parlamentoya taşıyarak onaylayacaklarına dair açıklama yapsa da, iklim krizine karşı herhangi bir önlem alınmış değil. Ayrıca herhangi bir hukuki yaptırıma bağlı olmayan Paris iklim Anlaşması'nın halkları oyalamaya yönelik bir yan yana geliş olduğu da açığa çıkıyor.
IPCC raporuna göre G20 ülkeleri Paris İklim Zirvesi'nden bu yana karbon emisyonlarını arttırmışlar.

Halkların iklim anlaşması

7-10 Kasım tarihlerinde Glasgow'da uluslararası iklim zirvesi yapılması planlanıyor.
Ülke temsilcilerinin bir araya geleceği toplantının samimiyetine güvenmeyen dünya halkları bu zirveyi hem protesto etmeye hazırlanıyor, hem de kendi alternatif iklim anlaşması sürecini hazırlıyor.
Dünyanın çok farklı ülkelerinden anti-kapitalist hareketler, sermayenin çıkarları doğrultusunda hareket eden iklim zirvelerini teşhir ediyor. Küresel yıkıma karşı enternasyonal ekoloji hareketi önemli bir deneyim yaratıyor.

ÇOCUK

Çocuk için, çocuklarla birlikte; demokrasi, barış, eşitlik, özgürlük…

Acil ihtiyaç: Bütünlüklü, hak temelli çocuk politikası!

Bütünlüklü ve hak temelli bir çocuk politikasını benimseyen, çocuk hakları mücadelesini geleceğe havale etmeden bugünden önüne koyan çocuk hakları hareketini büyütmek, görünür kılmak için biz yetişkinlere çok daha fazla sorumluluk düşüyor.

Damla Şahin

Her sabah yeni bir gündem ve olaya uyandığımız günlerden geçiyoruz çok uzun zamandır. Hatta öyle bir gündem yoğunluğu ki sabah gözlerimizi açtığımız gündemle yaşadığımız şaşkınlık, öfke, üzüntü öğlene kadar yerini başkasına bırakıyor.

Pandemi krizi, ekonomik kriz, işsizlik, kadın cinayetleri derken o arada çocuklara yönelik hak ihlali görünmez oluyor. Biz yetişkinler için böylesine geleceksizliğin, güvencesizliğin dayatıldığı bir toplumda, çocuklar neler yaşıyor, nasıl etkileniyor, ne hissediyorlar?

Hadi yüzümüzü, düşüncelerimizi ve kalbimizi çocuklara dönelim.

Çocuk işçiliği yasaklansın

Eşit, adil olmayan bu dünyadan çocuklar da nasibini alıyor. Bir yanda okula gidebilen çocuklar varken bir yanda maddi olanaksızlıklardan kaynaklı çalışmak zorunda bırakılan milyonlarca çocuk işçi var. Özellikle pandemi sürecinde ekonomik krizin de artmasıyla ucuz ve esnek iş gücü olarak görülen çocuklar çalışma hayatına daha da fazla katıldı. Okulların geçici olarak kapanması 130'u aşkın ülkede 1 milyarın üzerinde çocuğu etkiledi. Bugün okullar yeniden açılmış olsa da maddi olanaksızlıklardan kaynaklı birçok çocuk çalışmaya devam etmek zorunda.
Türkiye'de çocuk işçilik, üretimi ayakta tutan bir olgu olarak görülüyor. TÜİK verilerine göre yüzde 70,6'sı erkek ve yüzde 29,4'ü kız çocuğu olmak üzere 720 bin çocuk işçi bulunmaktadır. Türkiye'de çocuk işçiliğinin gerçek boyutları ise verilerde perdeleniyor. Çocuk işçiliğin azaldığına dayanak gösterilen istatistiklerde başta göçmen çocuklar ve sayısı 1,5 milyonu bulan çırak, stajyer ve meslek eğitimi gören öğrenci olmak üzere çocuk işçiliğin ana gövdeleri maalesef yer almıyor. Çocuk işçiliğinin artmasına neden olan düzenlemeler, çocuk işçiliğinin tehlikeli sektörlere kayması, kayıt dışı çalıştırmanın artması ve pandemi sürecinde güvencesizliğin daha da artması sonucu çocuk işçi cinayetleri artmaya devam ediyor. 2013 ve 2021 (ilk beş ay) yılları arasında en az 513 çocuk çalışırken hayatını kaybetti. Sermayenin ucuz iş gücü olarak gördüğü 2 milyon çocuk ve daha fazlası bugün sağlık, eğitim haklarından yararlanamadıkları gibi iktidarın ve patronların kar hırsı için ölüme terk ediliyor. Tıpkı okullarda ölüme terk edildikleri gibi. Ya hastalıktan ölüyor ya açlıktan ölüyor ya da iş cinayetlerinde ölüyor.

Neden hep çocuklar ölüyor/öldürülüyor?

Çocuklar sessiz sedasız, kimse görmeden, kimse duymadan ölüyor/öldürülüyor. Hem de herkesin gözü önünde. Hem de kendi ölümünden kendisi sorumlu tutularak. Gerçekten akıl tutulması.
7 yaşındaki Miraç, Şırnak'ta sokakta bisiklete biniyordu ve bir zırhlı aracın çarpması sonucu hayatını kaybetti. Miraç'a çarpan polis ilk ifadesinden sonra serbest bırakıldı. Hazırlanan rapor sonucu Miraç "asli kusurlu" bulundu. Eee sonuçta bisiklete binmek kusurlu bir şey!
Filistin asıllı Amara, 13 yaşındaydı babası tarafından Urfa'da yakılarak öldürüldüğünde. Babasının işkencesini, uğradığı ayrımcılıkları, maruz kaldığı şiddetti haykırmıştı çizimleriyle. Amara şimdi kimsesizler mezarlığında. Sessiz, sedasız, hiç yaşamamış gibi.Enes ve Tahir. Biri 8 diğeri ise 9 yaşındaydı. Urfa'da sulama kanalına düşerek öldüler. Ne işleri vardı orada değil mi? Koyun otlatılıyorlardı, çalışmak zorunda bırakılan 2 milyon çocuk işçiden sadece 2'siydi. Şimdi aramızda yoklar. Miraç gibi, Enes gibi, Tahir gibi, Amara gibi birçok çocuk hayatını kaybederken, gördüğü şiddetten kurtulabilen ve hakkını arayan birçok çocuğun ise adalet arayışı sürüyor.

Kusurlu bir çocuk daha!

Merceğimizi Afyon'a çevirelim. 16 yaşındaki Şükrü, çocuk işçi. Çalıştığı balıkçı dükkânına 200 TL alacağını almak için gidiyor. İşverenleri tarafından 5 saat boyunca bir depoda demir sopalarla dövülüyor. Kendini savunmak için onlara kasa fırlatan Şükrü'nün geçtiğimiz günlerde davası sonuçlandı. Demir sopalarla bir çocuğa işkence eden iki yetişkinden birine 1 yıl 18 ay diğerine ise 36 ay hapis cezası verilirken iki yetişkine karşı kendini savunmaya çalışan ve tek suçunun patronun arabasıyla bir tur atması olarak görülen Şükrü'ye 25 ay hapis cezası verildi. Kısacası parasını istemeye giden ve uğradığı işkenceden kaçamayan 16 yaşındaki Şükrü "suçlu" bulundu. Çocuk hak ihlallerinde cezasızlık çok yaygın olmasına rağmen maalesef pek görünmüyorlar. Çocukların üstün yararını düşünen bir yargı da olmayınca cezasızlık gündemleri sessiz sedasız haber sitelerinin görünmeyen köşelerinde silinip gidiyor.

Çocukların sorunları da politik!

Türkiye'de çocuklar her alanda birçok sorun yaşıyor. Hakları ihlal ediliyor, adalet bulamıyorlar ve en kötüsü ölüyorlar/öldürülüyorlar, ölüme terk ediliyorlar.
Peki çocuklar için daha güzel bir dünya mümkün değil mi? Elbette mümkün! Çocukların sadece açılış törenlerinde görünür olmadığı, yanlış yaptığı için kafasına vurulmadığı, çocukların üstün yararını gözeten yasaların olduğu ve uygulandığı, çocukların fikirlerinin sorulduğu, karar mekanizmalarında yer aldığı, geleceğin nesneleri değil bugünün özneleri oldukları adil, eşit, sınırsız ve sınıfsız bir dünya mümkün. Bütünlüklü ve hak temelli bir çocuk politikasını benimseyen, çocuk hakları mücadelesini geleceğe havale etmeden bugünden önüne koyan çocuk hakları hareketini büyütmek, görünür kılmak için biz yetişkinlere çok daha fazla sorumluluk düşüyor. Umudunu yitirmeyen Amara için, direnişin çocuğu Berkin için, ışıl ışıl bakan Ceylan için ve daha niceleri için yüzümüzü daha fazla çocuklara dönelim.

Eğitim sorunu neden çözülmüyor?

Sorunlar karşısında adım atmayan Bakanlık, söz konusu özel eğitim öğrencileri, anadili hakkı olan çocuklar, mülteci çocuklar olunca iyice silikleşiyor!

Hatice Göz

Türkiye'de eğitim sistemi diye başlayan bir cümleyi, sorunları sıralamadan bitirmek neredeyse imkânsız. Bir dokun bin ah işit misali… Neresinden tutsak elimizde kalacak bir "sistem".
Biz yine de bir yerinden başlayıp ilerleyelim. Çünkü bu sorun hem bütün bir siyasi atmosferle doğrudan bağlantılı hem de oldukça acil. Bu sorunu, her dönem başı açığa çıkan sorunları konuşup sonra yıl boyu kendiliğinden bir gidişe bırakamayız.

Sorun yumağı

Eğitim sisteminde yıllardır yaşanan ve pandemiyle katlanarak artan sorunlar neredeyse her yerden fışkırıyor. En temel sorunlara kalıcı çözümler üretmek, eğitimi sürdürülebilir bir hale getirmek şurada dursun, iktidar bu konuyu giderek daha fazla kulak ardı ediyor. Zaten sorunlu bir alan olarak kanıksatılmaya, öylece bırakılmaya, çözümsüzlük normalleştirilmeye çalışılıyor. Böylece gün geçtikçe daha fazla çocuk bu haktan mahrum kalıyor ya da nitelikli, eşit biçimde erişemiyor.
Pandemi boyunca devlet okulları için sadece "dezenfektan" dağıtan MEB, neredeyse sadece özel okullar ve imam hatipleri destekledi. Kamusal eğitim günden güne tasfiye edilirken, özel okullar ve dini eğitim teşvik edildi, ediliyor. Yoğun bir ticarileşme ve dinselleşme sürüyor.
Şimdilerde yüz yüze eğitim sürüyor ancak sorunlar ortada duruyor. Ülke örgün eğitimde 18 milyon öğrenci var. Aynı anda öğretmen ve okul personeli açığı var. Okul ve derslik sayıları öğrenci sayıları ile paralel değil; sınıflar çok kalabalık. Okullardaki ortak alanlar, koridorlar, aktivite salonları ve bahçeler yetmiyor. Bu ortamda mesafenin korunmasını "tavsiye eden" bakanlık, başka da bir şey yapmıyor. Dezenfektanı yukarıda söylemiştik!
Pandemide yapılan araştırmalarda, özellikle yoksul ailelerin online eğitimi, "okul yok" olarak algıladıkları ortaya çıkmıştı. Ve pek çok çocuğun da artık okula devam edemeyeceği gerçeği… Kaderine terk edilen eğitim sisteminin içinde, eğitimden kopanlar çoğunlukla yoksul, işçi sınıfı ailelerinin çocukları oluyorlar.
Ama bunun yanında, özel eğitim öğrencileri ve mülteci çocukları da etkileniyorlar.
Sorunlar karşısında adım atmayan Bakanlık, söz konusu özel eğitim öğrencileri, anadili hakkı olan çocuklar, mülteci çocuklar olunca iyice silikleşiyor!
Yani ülkede nitelikli, bilimsel, sürdürülebilir bir eğitim almak artık epey lüks!

Bütçe yok, hak yok

Sermayenin emellerine terk edilmiş bir eğitim sisteminin öbür tarafından da siyasal İslam çekince, hal böyle oluyor. Milyonlarca çocuk bu kıskaç arasında çocukluğundan kopuyor, haklarına erişemiyor. E
ğitime ayrılan bütçe giderek azalıyor, pay alabilen çocuklar şanslı sayılıyor. Oysa bu bir lüks değil, hak.
Tüm çocukların erişebileceği, eşit, bilimsel, anadilinde bir eğitim hak.
Özel okul sahipleri daha da zenginleşsin, sermaye katlanmaya devam etsin diye çocuklar gözden çıkarılamaz.
Bütün haklarıyla birlikte, eğitim haklarına erişimleri de bir an önce sağlanmalıdır.
Çünkü bu sorun bekleyemez. Şimdi, bugün, bütünlüklü ve hak temelli çözümlere ihtiyacımız var.

POLİTİKA

Milyonlar geçinemiyor, barınamıyor, vergi soygunu düzeninin içerisinde hayatta kalmaya çalışıyorken, küçük bir azınlığın keyfi yerinde.

Vergi cumhuriyeti Türkiye

Bütün memlekette vergi altında eziliyoruz demek aslında yanlış olacaktır. Çünkü her dönemde her şartta kendisini vergilerden kurtaran küçük bir azınlık var memleketimizde. Bu azınlık aynı zamanda memleketin çoğunluğunun servet toplamına denk düşecek servet miktarını elinde tutuyor.

Ülkemizde neredeyse nefes almanın kendisi bile vergilendirmiş halde. Attığımız her adımda, aldığımız her üründe, ulaştığımız her hizmette çoğunu bilmediğimiz onlarca vergi alınıyor. Bu vergi savaşına her gün yeni vergiler ile cepheler açılıyor, mevcutlara gelen zaman ile tahkimatlar güçlendiriliyor.
Vergilerin ne için alındığı nereye kullanıldığı ise muamma. Yıllardır alınan deprem vergileri için "Nerede" sorusunu sorduğunuzda siyasi kriz çıkabiliyor örneğin. Devlet sorunuza zor gücünü kullanarak cevap veriyor. Yani sen vergini var, gerisini sorma anlayışı ile yönetiliyor vergi cumhuriyeti.
Peki, vergilerin nereye gittiğini öğrenmek çok mu zor? Hayır!
Cevap yine saraydan geliyor. Yıllık bütçeler, yandaşlara giden paralar, seçimlerde kullanılan paralar, troll maaşları vb. İşte bizim vergilerimizin son duraklarından bazı örnekler bunlar!

Geçinemiyoruz çığlığına karşı cevap: daha çok vergi

Halk, ekonomik krizin altında ezilirken geçinemiyoruz, barınamıyoruz sesleri memleketin her yanından yükseliyor. Bütün bunların yanında Seller, yangınlar gibi kapitalizminin dünyamızı soktuğu felaket çemberinin sonuçlarını da yaşıyoruz. Bütün bunlara devletin tepkisi ise koca bir gerçek dışılık. Ekonomik krize "burası çokomelli" cevabını veren (eski) ekonomi bakanından tutun da barınma sorununa halen ne dediğini anlamadığımız bir cevap veren Gençlik ve Spor Bakanına kadar devlet, krizleri çözmek yerine kriz başlıklarında karşı- propaganda yapmayı daha doğru görüyor.
Toplumsal gerçeklik ile kendi gerçekliği arasında umutsuz bir savaşa girmiş devlet, savaşın yükünü vergiler ve zamlar ile halka kesiyor. Yani geçinemiyoruz çığlığına cevap biraz daha vergi biraz daha zam şeklinde oluyor.

Vergi ama kime?

Bütün memlekette vergi altında eziliyoruz demek aslında yanlış olacaktır. Çünkü her dönemde her şartta kendisini vergilerden kurtaran küçük bir azınlık var memleketimizde. Bu azınlık aynı zamanda memleketin çoğunluğunun servet toplamına denk düşecek servet miktarını elinde tutuyor. Yani vergi vermesi gerekenler vergilerden kaçmanın yolunu buluyor.
"Yol bulmak" denilince aklımıza gizli kapaklı işler gelmemeli. Devlete "kuruma bağış" adı altında para yollayıp vergi kaçırdıktan sonra o paranın Ensar Vakfı'na aktarılmasını sağlıyor. Düzenli olarak devletten vergi affı veya indirimi jesti alıyor. Kısacası her şey resmi yollarla ve herkesin gözü önünde oluyor.
"Gözlerine dizlerine dursun, bari bize karışmasınlar." desek o da olmuyor. Bizim vergilerimiz ile yapılan "çılgın projelere" ortak oluyor, sonra geçiş ücreti gibi başlıklarla yine devletten bizim vergilerimizi alıyorlar. Yani vermede cimri almada bonkör bir azınlık, o azınlığın kendisi ve temsilcisi olan iktidar ile üzerimize çökmüş vaziyetteler.

Yıkımın anahtarı mücadele

Bütün bunlar biz yaşarken ve bizim üzerimizden oluyor. Vergi cumhuriyeti bütün gücünü bizi sömürerek topluyor. Bu cumhuriyetin yine yıkımı bizim ellerimizde. Başta vergi karşıtı, barınma hakkı gibi mücadeleler, "büyük" azınlığa karşı "küçük" çoğunluğun ülkesini kurma mücadelesi bizim aydınlık geleceğimizin anahtar formülüdür

Yoksulluğun dayanılmaz güvencesizliği

Pandemi ile beraber sermaye ve iktidarı işçilere/halka "yeni normal" dayatmaya başladı bile. Bu yeni normal pandemi ile iyice artmış olan esnek çalışma, işten atılma vb. yoğun sömürü koşullarının hayatımızda kalıcı hale gelmesini hedefliyor.

Güvence, bir insanın yaşamını kaygısızca yaşayabilmesi, geleceği hakkında kararlar verebilme ve verdiği kararlara adım atacak seviyede bir refaha sahip olması diye tanımlanabilirdi on yıllar önce. Bugün yoldan geçen insanlara "Sizce güvence nedir?" diye sorsak böyle bir cevap vermeyeceklerdir. Hayatta kalabilmek için yaşayacak imkânların olması, yarına ekmek bulabilecek seviyede gelirinin olması vb. tanımlar yapacaklardır.
Yani bugün bir insan o kadar güvencesiz bir yaşam sürmektedir ki sadece hayatta kalma faaliyetini yapabilmek bile "kendini kurtarmak" anlamına geliyor. Çalışan veya çalışmayan herkes için gelecek büyük bir belirsizliktir.

Sömürü, yaşam pahalılığı ve intiharlar

Bugün Türkiye'de insanlar yoğun sömürü koşulları altında neredeyse haklarının çoğunun fiili olarak askıya alındığı koşullarda yaşıyor. İşten çıkarılmanın yasaklandığı dönemde ahlâksızca işten atılanlar ve bu yasağın kalktığı gece işinden olan binlerce insan, birçok hakkı gasp edilmiş işçiler için "ibret" görüntüleri olarak gösteriliyor. Aynı zamanda alınan ücret, her geçen gün pahalılaşan hayat koşullarında kesinlikle yetmiyor.
Yaşam pahalılığına, sömürünün yoğunluğuna karşı oluşan huzursuzluğa karşı yönetenlerin cümleleri ise belli. "Ben bunu biraz abartılı buldum." Koca bir umursamama

halini yansıtıyor bu cümle! Hiçbir yerden yardım bulamayan emekçiler yoksulluk sebebi ile intihar ediyor. Her gün başka bir işçinin intihar ettiğini duyuyoruz.

Yeni normal: güvencesiz yaşam

Pandemi sürecinde sürekli "yeni normalin" nasıl olacağı konuşuluyor. Fakat pandemi ile beraber sermaye ve iktidarı işçilere/halka "yeni normal" dayatmaya başladı bile. Bu yeni normal pandemi ile iyice artmış olan esnek çalışma, işten atılma vb. yoğun sömürü koşullarının hayatımızda kalıcı hale gelmesini hedefliyor. Nasıl ki iktidar OHAL'in gündelik yaşamda kalıcı olmasın için çabalıyorsa, pandemi ile beraber işçilerin elinden alınan birçok hakkın geri verilmemesi için de çabalıyor. Yani iktidar güvencesizliğin kendisini yeni normalimiz olarak dayatıyor. Böylece otorite ve sömürü düzeninin kendisi kalıcılaştırılmak isteniyor.

Güvenceli yaşamın garantisi mücadele

İktidar ve temsil ettiği sermaye her fırsatta işçinin elindeki hakları almak için çabalıyor. (Bknz: Pandemi dönemi.) Onların doğası bu. İşçi ise güvenceli bir yaşamın kendisini arıyor. Bizim de doğamız bu. Peki, nasıl kurulacak bu "güvenceli" yaşam? Elbette mücadele ile. Tarih boyunca işçilerin elde ettiği her kazanım mücadelenin sonucudur. Hiçbir kazanım kendiliğinden bize bahşedilmedi. Aksine sömürenler hak vermemek için ellerinden gelen her şeyi yaptılar. Güvenceli yaşamın kendisi de yine bizim mücadelemizle gelecek. İnsanca bir yaşam, arzu edilen koşullar bu sömürü düzeninin yıkılması anlamına geliyor. Kapitalizm dünyamızı ve hayatımızı mahvediyor. Yaşam bize iki yol gösteriyor: Ya bu mahvolma engellenemez ve dünya yaşanmaz bir hale gelir ya da dünyayı yaratanlar dünyanın kurtarıcısı olurlar. İşte o zaman yarınını kurabilme kaygısı yaşamadan, insanın kendisinin bulduğu sınırsız ve sömürüsüz bir dünya yaratılabilir.

Neden barınamıyoruz?

Krediyle ev alan milyonlarca insanın bu borç batağından çıkma şansı yoktu. Borçlarını ödeyemediler. Yasal tefecilik yapan ve hükümetler tarafından ihya edilen bankaların icra bataklarına düştüler. Milyonlarca insan icralık oldu.

Öğrenciler yaptıkları eylemlerle barınma sorununu gündeme getirdiler. Evet, ama bu sadece öğrencilerin yaşadıkları bir sorun değil. Milyonlarca yoksul insan geçinemediği gibi barınma sorunu da yaşıyor. Ev kiraları yükseldi, ev alma hayalleri terk edileli çok oldu. Neden mi böyle oldu? Elbette tek tek ev sahiplerinin insafsızlığından kaynaklanmadı bu durum. Ortada daha yapısal bir sorun var. Hikâye hepimizin bizzat yaşadığı bir hikâye. Biraz hatırlamakta fayda var. Aslında kapitalistler daha fazla kar elde edebilmek için finansal sistem diye bir şey icat ettiler. Bu sisteme göre mal ve hizmet üreterek "yeterince" birikim yapamadıkları için paradan para kazanarak kârlarını yükseltme yolunu seçtiler. Son kırk yılın öyküsü bu

Yoksulları borçlandırdılar

Böylece borçlandırmalar başladı. Sayıları yıldan yıla artan yoksullar bu finansal sistemin dışında kalmamalıydı. Ne yapmalı? Yoksulları da borçlandırmalı. Nasıl? Kredi kartlarını verdiler. Yoksulların ve alt gelir grubuna sahip insanların kredilerden yararlanmalarının(!) önünü açtılar. İhtiyaç kredileri verdiler. Ev kredileri verdiler. Böylece milyonlarca kişi borçlandırıldı. Hiç borcu yoksa bile en azından her ay kredi kartı faizlerini ödedi milyonlar.
Krediyle ev alan milyonlarca insanın bu borç batağından çıkma şansı yoktu. Borçlarını ödeyemediler. Yasal tefecilik yapan ve hükümetler tarafından ihya edilen bankaların icra bataklarına düştüler. Milyonlarca insan icralık oldu. Kimi kredi kartından, kimi öğrenim kredisinden, kimi ihtiyaç kredisinden.

Evler birilerinin elinde toplandı

Kimileri de ev kredilerinin ödeyemeye başladı. Ödeyemeyince evlerine el konuldu ya da bu evleri daha "hayrını görmeden" satmak zorunda kaldılar. Kime sattılar? Ya da kim el koydu? Zaten hâlihazırda varlıklı olan zenginler ikinci, üçüncü, dördüncü, ellinci, yüzüncü… evlerini aldılar. Yoksul daha da yoksullaşırken, servet sahipleri daha da palazlandı.
Öte yandan döviz kurunda yükseliş de konut fiyatlarına yansıyınca barınma sorunu kaçınılmaz hale geldi. Fırsatçılar bu krizi boş geçmediler. Kiraları arttırdılar. Ödeyemeyenlerin şehirlerin iyice dışına atılmasının da bir yolu oldu bu. Milyonlarca yoksulun ortalıkta gezmesinden rahatsız oluyorlar çünkü.Evet, sorun yapısal, çözümü ise daha fazla mücadele. Barınma hakkı mücadelesi politik bir mücadeledir. Bu talepler dillendirildikçe ve daha fazla tartışıldıkça sınıfsal çelişkiler daha da görünür olacaktır. Bunu istemedikleri için bizlere sadaka yoluyla geçici çözümler öneriyorlar.

Çözüm sadakada değil mücadelede

Birçok iyi niyetli görünümlü tepki, barınamayanlara sadaka vererek onların öfkesini görünmez kılmak istiyor. Oysa bu çözüm önerileri, zenginler ile yoksullar arasındaki uçurumun daha da derinleşmesinden başka bir işe yaramıyor.
Bu geçici öneriler yerine ucuz, sağlıklı ve sosyal olanakları olan barınma hakkını öne çıkarmalı, bizlerden çalınanları geri almalıyız.

toplumsal özgürlük
Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00